БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 31 (16.114) • 6 февраль 1975 йил, пайшанба • Баҳоси 2 тийин

МУКОФОТГА ЖАВОБАН

Хушхабар Наманган химия заводининг цехларига тез ёйилди. 1974 йил тўртинчи кварталдаги социалистик мусобақа якунларига кўра корхона биринчи ўринни эгаллади ва унга СССР Химия саноати министрлиги билан нефть, химия ва газ саноати ишчилари касаба союзи Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғи берилганлиги маълум бўлди.

Наманганлик кимёгарлар беш йилликнинг белгиловчи йилида асосий маҳсулот — карбоксиметилцеллюлоза (КМЦ) ишлаб чиқариш йиллик планини муддатидан олдин бажардилар. [illegible]

Завод коллективи юксак мукофотга жавобан ва КПСС Марказий Комитетининг партияга, совет халқига Мурожаатига жавобан [illegible]

Кимёгарлар беш йилликнинг [illegible]

Р. БИЧУРИН, (Наманган).

КОММУНИСТНИНГ ЖАНГОВАР БУРЧИ

КПСС Марказий Комитетининг партияга, совет халқига Мурожаатидаги оташин сўзлар ҳар бир партия ташкилотининг, ҳар бир коммунистнинг жанговар ҳаракат программасига, кундалик жонажон ишига ,фаолиятининг бош мезонига айланиб қолмоқда. 1975 йилда мамлакат олдида жуда катта иқтисодий, сиёсий ва халқаро аҳамиятга эга бўлган вазифалар турибди,— деб таъкидлаган эди ўртоқ Л. И. Брежнев КПСС Марказий Комитетининг 1974 йил декабрь Пленумида, — бутун партияни, бутун халқни шу вазифаларни бажаришга отлантириш, беш йиллик планни тўла ва ошириб бажариш йўлидаги кураш ҳар бир коммунистнинг, ҳар бир меҳнатчининг чуқур ички, шахсий эҳтиёжи бўлиб қолишига эришиш лозим.

Партия ташкилотлари ана шу кўрсатмага амал қилиб, бутун ташкилотчилик, оммавий-сиёсий ишларининг мазмуни ва моҳиятини Марказий Комитет Пленумида ўртага қўйилган вазифаларни омма орасида кенг пропаганда қилиш ва тушунтириб беришга, меҳнат коллективларининг ижодий активлигини ва беш йилликни муносиб якунлаш учун сафарбарлигини оширишга қаратдилар. Шу вазифаларни бажариш жараёнида туғилган ташаббус ва ибратли тажрибалар кенг қўллаб-қувватланмоқда, оммалаштирилиб коллектив мулкига айлантирилмоқда. Авангард қатлам — коммунистларнинг бугунги намунаси, рекордларини коллективларнинг эртаги нормасига айлантириш чоралари кўрилмоқда.

Шу жиҳатдан Бекобод металлургия заводи партия ташкилоти олиб бораётган ташкилотчилик ва оммавий-сиёсий ишлар диққатга сазовордир. Завод идеология ходимлари — пропагандистлар, агитатор ва сиёсий ахборотчилар яқинда қимматли ташаббус билан чиқдилар. Улар корхоналар идеология ходимларини зиммаларига ишлаб чиқаришда шахсий намуна кўрсатиб ишлаш билан бир вақтда ташвиқот ва тарғибот ишларида актив қатнашиш, КПСС Марказий Комитети декабрь Пленумида ўртага қўйилган вазифаларни ҳамкасбларига чуқур тушунтириб бериш, уларни шу вазифаларни сидқидилдан бажаришга руҳлантиришга чақирдилар.

Олдимизда моҳият-эътибори билан улуғвор ва мураккаб вазифалар турибди. Бу нарса КПСС Марказий Комитети декабрь Пленумида ҳам алоҳида таъкидланди: бу йилги план-топшириқлар нақадар мураккаб ва тиғиз бўлмасин, бу топшириқларни энг минимал топшириқлар деб билмоқ, уларни ошириб бажариш учун актив кураш олиб бормоқ керак. Эндиликда шунчаки кўпроқ иш қилиш, кўпроқ маҳсулот ишлаб чиқариш эмас, шу ишни сифатлироқ, тежамлироқ қилиш алоҳида аҳамият касб этмоқда. Сифат кўрсаткичларини яхшилаш ,тежамкорликка эришиш йўли билан самарадорликни ошириш биринчи даражали вазифа қилиб қўйилмоқда. Шундай экан, коммунистлар олдимиздаги бу вазифалар тўла-тўкис бажарилиши учун коллективга қандай партиявий таъсир кўрсатишлари мумкин? Энг аввало улар ишда ўзлари шахсий намуна кўрсата билишлари керак. Коммунистлар олдинги сафда бўлишга эришган тақдирдагина ўзлари муқобил оширилган планлар олиб, резервларни ишга солиб, фақат юқори сифатли маҳсулот тайёрлаганлари тақдиридагина, бошқалар уларга эргашишлари, улардан ибрат олишлари ва тенглашишга ҳаракат қилишлари мумкин.

Шу билан бирга коммунистлар жўшқин қалбли ташвиқотчилар, партиянинг даъваткор сўзини оммага етказувчи, уларни улуғвор вазифаларни бажаришга илҳомлантирувчи кишилар ҳамдир. Марғилон «Атлас» фирмасининг тўқувчиси Абдубанноп Умаров партиянинг ана шундай юксак эътиқодли, ғоявий етук жангчиларидан биридир. У республикамизда кенг қулоч ёйган ватанпарварлик ҳаракати — бир беш йилликда икки беш йиллик планни бажариш мусобақасининг ташаббускорларидан бўлиб, ўзи ҳозир ўн биринчи беш йиллик ҳисобига ишламоқда. У меҳнатда шахсий намуна кўрсатиш билан чекланиб қолмай, муҳим партия топшириғини ҳам бажармоқда. Сиёсий ахборотчи сифатида КПСС Марказий Комитети декабрь Пленумида қаҳрамон ишчилар синфи олдига қўйилган вазифалар ҳақида қизиқарли суҳбатлар ўтказмоқда. Унинг суҳбатлари ҳамкасбларида катта қизиқиш уйғотмоқда. Коммунист А. Умаровнинг меҳнатдаги шахсий ибрати, унинг бутун сиёсий ахборотчилик фаолияти оммага бош бўлиш, уни беш йиллик мусобақасининг авангардида бораётган коммунистларга эргаштиришнинг ёрқин намунасидир.

КПСС Марказий Комитетининг партияга, совет халқига Мурожаати коммунистлар юрагига чуқур йўл топди. Уларни Ватан равнақи, халқ фаровонлиги йўлида, беш йилликни муносиб якунлаш учун фидокорлик кўрсатишга отлантирди. Партия топшириғини муқаддас билиб, бутун қалб-қўрини, меҳр-муҳаббатини тўкиб ишлашга, ён атрофдагиларга ибрат кўрсатишга чорлади. Улар бунга жавобан бутун фикр-зикрларини ҳар қачонгидан унумлироқ ишлашга, сифатлироқ маҳсулот беришга қаратдилар. Партком ва райкомларга янги ташаббуслар билан чиқмоқдалар. Улуғ Ватан уруши қаҳрамонлари шарафига меҳнат вахтасида туриш, қаҳрамон шаҳарлар шарафига зарбдор ҳафталиклар ташкил қилишни таклиф этмоқдалар. Шу тариқа социалистик мусобақанинг ўзига хос амалий формалари юзага келмоқда. Бу активлик, ижодий меҳнат кўтаринкилиги бутун-бутун коллективларда беш йилликни муносиб якунлаш учун сафарбарлик руҳини вужудга келтирмоқда. Партия ташкилотлари ана шу ижодий меҳнат кўтаринкилиги жараёнида юзага келган ташаббусларни кенг қўллаб-қувватлашлари, зарбдор суръатни бўшаштирмаслик мусобақадошлар шиорига айланиб кетиши учун курашмоқлари керак.

КПСС Марказий Комитети декабрь Пленуми кўрсатмалари, шу Пленумда ўртоқ Л. И. Брежнев сўзлаган нутқидан келиб чиқадиган қоида ва хулосалар муҳим аҳамиятга эга бўлиб, улар ҳозирги шароитда бутун ташкилотчилик ва сиёсий ишимизнинг асосини ташкил этмоғи лозим. Партия раҳбар кадрларни, бутун коммунистларни, меҳнаткашларнинг кенг оммасини биз бугунги кунда эришган ютуқларимиз билан қаноатланиб қолмасликка, келгусида қиладиган ишларимиз ҳақида, ютуқларимизни янада кўпайтириш тўғрисида ўйлашга ундамоқда. Биз тўпланган илғор тажриба ва вужудга келган энг яхши меҳнат анъаналарини унутмаган ҳолда саноатда, қишлоқ хўжалиги ва қурилишда йўл қўйилаётган камчиликларни бартараф этиб боришимиз зарур. Марказий Комитет Пленуми ютуқларимиз билан биргаликда ишимиздаги камчилик ва муаммоларни атрофлича ва танқидий кўз билан таҳлил этишга чақирди. Шу нуқтаи назардан қараганда эндиликда биз бутун диққат-эътиборни куч ва маблағларни ишга тушириладиган объектларга тўплаш, ишлаб чиқариш қувватларидан тўлароқ фойдаланиш, хом ашё ва материал сарфини кескин камайтириш, ишлаб чиқариш самарадорлигини бутун чоралар билан ошириш сингари ҳаётий муҳим масалаларга қаратмоғимиз керак. Партия ташкилотлари олинган муқобил планлар ва социалистик мажбуриятлар шиорларда қолиб кетмаслиги, улар иқтисодий жиҳатдан асосланган ва имкониятлардан келиб чиқиб қабул қилинган бўлиши ҳамда тўла-тўкис рўёбга чиқарилиши учун ташкилотчилик ва оммавий-сиёсий ишларни юқори савияга кўтаришлари лозим.

КПСС ДЕЛЕГАЦИЯСИ ҚАЙТИБ КЕЛДИ

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов бошчилигидаги КПСС делегацияси 4 февралда Ватанига қайтиб келди. Делегация Ҳиндистон Компартияси X съезди ишида қатнашган эди.

БЕШ ЙИЛЛИК—МУДДАТИДАН ИЛГАРИ

Андижон области механизаторлари республикада биринчи бўлиб қишлоқ хўжалиги техникасини кўкламги экиш мавсумига шай қилдилар. Балиқчи районидаги «Пахтакор» колхозининг механик ҳайдовчиси Чўлибой Ҳасанов ҳам ўз трактори ва сеялкасини сифатли ремонтдан чиқарди. Суратда: коммунист Ч. Ҳасанов ўз агрегатини яна бир бор кўздан кечирмоқда.

Р. Ашуров фотоси. (ЎзТАГ).

ЧОРВАДОРЛАР ЮТУҒИ

Сирдарёдаги «Малик» совхозининг сут соғувчиси коммунист Г. Блябликова шахсий беш йиллик планини бажарди. [illegible]

Сут соғувчилардан Ольга Месяцева, Лидия Маркова, Галина Фролова ва Ашурғул Эрназарова ҳам ўзларининг шахсий беш йиллик планларини бажариб қўйдилар. [illegible]

КПСС Марказий Комитетининг партияга, совет халқига Мурожаатига жавобан ҳўжалик чорвадорлари [illegible] (ЎзТАГ).

ЗАРБДОРЛАРЧА МЕҲНАТ ҚИЛИШМОҚДА

Наманган областидаги энг йирик корхона — Тўрақўрғон трактор ремонти заводининг коллективи беш йилликнинг якунловчи йилининг биринчи ойини муваффақиятли тугаллади. Бу ерда 70 та ҳайдов машинаси иккинчи марта дунёга келди. Бу топшириқда кўзда тутилганидан тўртта кўп.

Бу йил Тўрақўрғон ремонтчилари 1000 та тракторни ремонтдан чиқаришга аҳд қилишган. Бу ўтган йилдагига нисбатан 286 та кўп. Ремонтчилар бундан ташқари минерал ўғит ортадиган 170 та транспортер, ипак қуртини механизация воситасида боқишга мўлжалланган 260 та асбоб-ускуна комплекти ишлаб чиқарадилар. (ЎзТАГ).

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ВА СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИДА

1975 ЙИЛДА ЕРЛАРНИ МЕЛИОРАЦИЯЛАШ ПЛАНИ ТЎҒРИСИДА

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети «1975 йилда ерларни мелиорациялаш плани тўғрисида» қарор қабул қилди.

Қарорда 985,1 минг гектар суғориладиган майдонни 1116,6 минг гектар захи қочирилган ерларни фойдаланишга топшириш, 10070 минг гектар яйловга сув чиқариш, илгари сув чиқарилган 7288,8 минг гектар яйловларда сув хўжалиги иншоотларини реконструкция қилиш, захи қочирилиши талаб этилмайдиган 2239,6 минг гектар ерда маданий-техника ишлари ўтказиш ва бошқа мелиорация тадбирларини бажариш юзасидан 1975 йилги топшириқлар тасдиқланган. Колхозларнинг маблағлари ҳисобидан 410 минг гектар майдонда суғориладиган ерларни фойдаланишга топшириш юзасидан 1975 йил топшириқлари ҳам тасдиқланган. Ерларни мелиорациялаш ва уларни деҳқончилик мақсадларида ўзлаштиришга сарфланадиган давлат капитал маблағлари 7 миллиард сўм чамаси бўлиши кўзда тутилган.

Иттифоқдош республикалар Компартиялари Марказий Комитетлари ва Министрлар Советларига, СССР Қишлоқ хўжалиги министрлигига, СССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлигига, партия, совет, қишлоқ хўжалиги ва сув хўжалиги органларига мазкур топшириқларнинг бажарилишини таъминлаш вазифаси юклатилди.

СССР Қишлоқ хўжалиги министрлиги, СССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги ҳамда иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советлари қуйидагиларни таъминлашлари керак:

Айниқса Поволжье, Шимолий Кавказ ва Полесье паст текисликларида мелиорация қилинадиган ерларни деҳқончилик мақсадларида ўзлаштириш билан алоқадор, лекин ишлаб чиқариш аҳамиятида бўлмаган қишлоқ хўжалик иморатлари ва объектларини қуриш ҳамда ишга тушириш учун зарур капитал маблағларни ажратган ҳолда мелиоратив қурилиш комплектлигини;

1975 йилда ерларни мелиорациялашга ажратиладиган капитал маблағлардан фойдаланиш самарадорлигини ошириш ҳамда ана шу маблағларни қишлоқ хўжалик маҳсулотларининг энг қимматли турларини етиштиришни мумкин қадар кўпайтирилишига эришиладиган зоналардаги ишларнинг ўтказилишига биринчи навбатда йўллаб туришни;

Мелиорация системалари лойиҳаланиши, қурилиши ва улардан фойдаланишни яхшилаш борасида, шунингдек суғориладиган ва захи қочирилган ерлар деҳқончилик мақсадларида ўзлаштирилишини тезлаштириш борасида қўшимча чоралар кўрилишини;

1975 йилнинг ишга тушириладиган объектларида ҳамда энг муҳим объектларда ерларни мелиорациялашга ажратиладиган капитал маблағларни янада концентрациялаш, қувватлар ва асосий фондлар ишга туширилишини тезлаштириш, битказилмаган қурилишларни камайтириш ва қурилиш ишлари юқори сифатли бўлишини таъминлашлари керак.

Ерларни мелиорация қилиш ҳамда мелиоратив системалардан фойдаланиш эҳтиёжлари учун зарур моддий-техника ресурслари ажратилади. 1975 йилда қишлоқ хўжалик экинларини суғориш учун, белгиланган мелиорация ишлари плани бажарилиши учун зарур мелиоратив машиналар, трубалар ва материаллар учун 1975 йилда машина ва ускуналар ишлаб чиқариш ва етказиб бериш юзасидан тегишли министрликларга конкрет топшириқлар берилди.

ДАРЁ ВА ДЕНГИЗ БОЙЛИКЛАРИНИ АСРАШ

СССР Министрлар Совети СССРнинг балиқ хўжалиги ҳавзаларида гражданларнинг қонунга хилоф равишда қимматли балиқларни, денгиз сут эмизувчилари ҳамда умуртқасиз сув ҳайвон турларини тутиш, овлаш ёки йўқотиш йўли билан етказган зарарлари учун ундириладиган пул миқдорини белгиловчи баҳоларни тасдиқлади. Жумладан, вазни ва катталигидан қатъий назар 1 дона белуга, калугани тутганлик, овлаганлик ёки йўқотганлик учун 400 сўм, осетра, севрюга учун 100 сўм, лосось, семга учун 75 сўм, кет, горбуша, муксун учун 30 сўм, калан учун 1000 сўм, денгиз мушуги учун 600 сўм ундириб олинади.

Осетра ва лосось балиқларининг икрасини қонунга хилоф равишда тайёрлаш туфайли етказилган зарар учун олий нав икра мавжуд чакана нархлари бўйича тайёрланган икранинг уч баравар қиймати миқдорида пул ундирилади.

Иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советларига тасдиқланган нархларда кўзда тутилмаган қимматли балиқлар, денгиз сут эмизувчи ҳайвонлари ва умуртқасиз сув ҳайвонларини қонунга хилоф равишда тутиш, овлаш ёки йўқотиш билан гражданлар етказган зарар учун ундириладиган пул миқдорини белгиловчи нархларни маҳаллий шароитларга қараб тасдиқлаш ҳуқуқи берилди.

(ТАСС).

ПАРТИЯ КАДРЛАРИНИНГ ЎҚУВИ

3 февралдан 5 февралгача Тошкентда шаҳар ва район партия комитетлари биринчи секретарларининг семинари бўлиб ўтди. Семинарни Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети чақирган эди.

Семинарнинг биринчи кунида унинг қатнашчилари КПСС Марказий Комитети 1974 йил декабрь Пленуми талаблари асосида бошқаришнинг барча бўғинларида партия раҳбарлиги услуб ва методларини такомиллаштиришнинг баъзи масалалари тўғрисида» Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети иккинчи секретари В. Г. Ломоносовнинг; «Меҳнаткашлар депутатлари маҳаллий советларига ва Ўзбекистон ССР Олий Советига ўтказиладиган сайловларга тайёргарлик муносабати билан шаҳар ва район советларининг фаолиятини янада активлаштириш ва яхшилаш» ҳақида Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Раиси Н. М. Матчоновнинг; «Идеология ишини янада кучайтириш соҳасида шаҳар ва район партия комитетларининг вазифалари» тўғрисида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети секретари О. У. Салимовнинг; «КПСС Марказий Комитети 1974 йил декабрь Пленумининг талаблари асосида саноат ва капитал қурилиш самарадорлигини янада ошириш соҳасида шаҳар ва район партия комитетларининг вазифалари» ҳақида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети секретари И. Г. Анисимкиннинг докладларини тингладилар.

Иккинчи кун давомида семинарда «Республика шаҳар ва районларидаги меҳнаткашларнинг фаровонлигини ошириш соҳасида КПСС XXIV съезди қарорларини рўёбга чиқариш юзасидан шаҳар ва район партия комитетлари олиб бораётган ишларнинг баъзи масалалари тўғрисида» Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари Т. Н. Осетров; «КПСС Марказий Комитети 1974 йил декабрь Пленуми талаблари асосида қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришининг самарадорлиги ва сифатини ошириш ҳақида» Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети секретари Й. Р. Қурбонов; «Социалистик экономикани планлаштириш ва бошқаришнинг ленинча принциплари ҳақида» республика Министрлар Совети Раисининг ўринбосари, Ўзбекистон ССР Госплани Раиси Қ. А. Аҳмедов; «Партия ва ҳукумат Директиваларининг ижроси устидан контролни янада кучайтириш ҳамда давлат интизомини мустаҳкамлаш соҳасида шаҳар ва район халқ контроли органларининг иши тўғрисида» Ўзбекистон ССР Халқ контроли комитетининг раиси Н. М. Маҳмудов; «Социалистик мусобақани ташкил қилишни янада яхшилаш ҳақида» Ўзбекистон касаба союзлари республика Советининг раиси М. А. Зоидов; «Ўзбекистон комсомолининг 50 йиллигини ўтказишга ва комсомол ҳужжатларини алмаштиришга тайёргарлик юзасидан республика комсомол ташкилотларининг фаолияти тўғрисида» Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг биринчи секретари Э. Ғафуржонов доклад қилдилар.

Семинарнинг якунловчи кунида «Партия сафларининг сифат составини янада яхшилаш ва коммунистларнинг активлигини ошириш соҳасида шаҳар ва район партия комитетларининг вазифалари тўғрисида» Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ташкилий-партиявий ишлар бўлимининг мудири Г. М. Орлов тингловчилар ҳузурида нутқ сўзлади. Сўнгра партиявий иш тажрибаси билан ўртоқлашилди. Бошланғич партия ташкилотларининг ишига раҳбарликни такомиллаштириш тўғрисида Урганч шаҳар партия комитетининг биринчи секретари Л. А. Асқарова; ихтисослаштириш ва концентрациялаш негизида чорвачиликни ривожлантириш соҳасида партия ташкилотининг олиб бораётган иши ҳақида Конимех район партия комитетининг биринчи секретари А. С. Петросян; партия ҳужжатларини алмаштириш якунлари ҳамда партия сафларини янада мустаҳкамлаш ва коммунистларнинг активлигини ошириш тўғрисида Тошкент шаҳар Октябрь район партия комитетининг биринчи секретари Г. С. Содиқов; социалистик мусобақани ташкил қилиш ишига раҳбарлик ва муқобил планларнинг бажарилишини таъминлаш практикаси ҳақида Сирдарё район партия комитетининг биринчи секретари М. К. Каримов; партия комитети номенклатурасидаги кадрлар билан ишлаш практикаси тўғрисида Ленинск шаҳар партия комитетининг биринчи секретари С. Содиқов; идеология кадрларини танлаш ва тарбиялаш соҳасида олиб борилаётган ишлар тўғрисида Мўйноқ район партия комитетининг биринчи секретари Қ. Қ. Қозоқбоев; шаҳарни социал-иқтисодий ривожлантириш планини ишлаб чиқиш ва бажариш соҳасида шаҳар партия комитетининг фаолияти ҳақида Ангрен шаҳар партия комитетининг биринчи секретари А. Ф. Саидов; мураббийлик ҳаракатини ривожлантириш соҳасида район партия ташкилотининг иши тўғрисида Шеробод район партия комитетининг биринчи секретари Н. Туропов; шаҳар партия комитети аппаратининг ишини ташкил қилиш тўғрисида Фарғона шаҳар партия комитетининг биринчи секретари С. Тиллахўжаев; маъмурият фаолиятини контроль қилиш ҳуқуқини амалга ошириш борасида партия ташкилотининг иши ҳақида Самарқанд шаҳар партия комитетининг биринчи секретари Ш. Файзиев ахборот бердилар.

Машғулотлар вақтида тингловчилар—партия комитетларининг раҳбарлари В. П. Чкалов номли Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси, «Главташкентстрой»га қарашли «Висотстрой»нинг 11-тресты партия ташкилотларининг фаолияти билан, Тошкент областидаги чорвачилик хўжаликлари ва теплица хўжаликларининг иши билан танишдилар.

КПСС Марказий Комитети 1974 йил декабрь Пленуми қарорлари асосида партия ишининг самарадорлигини ошириш, унинг услуб ва методларини такомиллаштириш проблемалари семинарнинг диққат марказида турди. Докладларда, шаҳар ва район партия комитетлари биринчи секретарларининг нутқларида бошқарувнинг барча бўғинларида раҳбарликни янада яхшилаш соҳасида, меҳнаткашлар ўртасида олиб борилаётган сиёсий тарбиявий ишлар ҳамда партия қурилишининг бошқа муҳим масалалари юзасидан партия ташкилотларининг фаолияти муфассал таҳлил қилиб берилди. Орттирилган тажриба умумлаштирилди, партия ташкилотлари ишида бўлган ва семинарда қайд этилган камчиликларни бартараф қилиш йўллари белгиланди.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов семинар қатнашчилари ҳузурида нутқ сўзлади.

(ЎзТАГ).

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИ ВА ЎЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИДАН

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети аъзоси, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати, Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг ҳунар-техника таълими бўйича Давлат комитети раисининг биринчи ўринбосари Георгий Георгиевич **Светленко**нинг 1975 йил 4 февралда бевақт вафот этганлигини чуқур қайғу билан маълум қиладилар.

ПАРТИЯ ҲАЁТИ САҲИФАСИ

«1975 ЙИЛДА МАМЛАКАТ ОЛДИДА ЖУДА КАТТА ИҚТИСОДИЙ, СИЁСИЙ ВА ХАЛҚАРО АҲАМИЯТГА ЭГА БУЛГАН ВАЗИФАЛАР ТУРИБДИ. БУТУН ПАРТИЯНИ, БУТУН ХАЛҚНИ ШУ ВАЗИФАЛАРНИ ҲАЛ ЭТИШГА ОТЛАНТИРИШ, ПАРТИЯ АКТИВИНИ ИЛҲОМЛАНТИРИШ, БЕШ ЙИЛЛИК ПЛАННИ ТУЛА ВА ОШИРИБ БАЖАРИШ ЙУЛИДАГИ КУРАШ ҲАР БИР КОММУНИСТНИНГ, ҲАР БИР МЕҲНАТЧИНИНГ ЧУҚУР ИЧКИ, ШАХСИЙ ЭҲТИЁЖИ БУЛИБ ҚОЛИШИГА ЭРИШИШИМИЗ ЛОЗИМ».

Л. И. БРЕЖНЕВ.

МУСОБАҚА ҚУДРАТИ

Якунловчи йилнинг социалистик мусобақаси кун сайин авж олиб қудратли тўлқинга айланиб бормоқда. Омманинг ижодий ташаббускорлиги кенг қулоч ёйиб, у мамлакат ишлаб чиқарувчи кучларини кескин юксалтириш, меҳнаткашларни ишга коммунистик муносабат руҳида тарбиялаш, уларни ишлаб чиқаришни бошқаришга кенг жалб этиш омили бўлиб қолмоқда.

Ўзбекистон меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитетининг партияга, совет халқига Мурожаатига жавобан зарбдор меҳнат қилиб, юксак мажбуриятларни бажариш учун курашмоқдалар. КПСС Марказий Комитетининг 1974 йил декабрь Пленуми қарорлари, ўртоқ Л. И. Брежневнинг Пленумда сўзлаган нутқида қўйилган вазифалар Бутуниттифоқ социалистик мусобақасининг ҳаракатлантирувчи кучига айланди.

Шу нарса диққатга сазоворки, республика касаба союз комитетлари ва советлари партия органларининг кундалик раҳбарликлари туфайли меҳнаткашларнинг сиёсий ва меҳнат активлигини кучайтириш учун зарур тадбирларни амалга оширмоқдалар, меҳнат коллективларида туғилаётган қимматли ватанпарварлик ташаббусларини қўллаб-қувватламоқдалар. Эндиликда Октябрь Революцияси номли Тошкент тепловоз-вагон ремонт, Ленин орденли электрон техника, Ўзбекистон металлургия заводлари коллективларининг тўққизинчи беш йиллик халқ хўжалик топшириқларини муддатидан илгари бажариш учун мусобақани кенг қулоч ёйдириш тўғрисидаги ташаббуси ҳамма ерда кўплаб издошлар орттирди. Машинасозлар, тўқимачилар ва тикувчилар ўртасида маҳсулот бирлигига сарфланадиган моддий ва меҳнат харажатларини камайтириш учун бошланган мусобақа қизғин тус олди. Бунда Ўзбекистон химия машинасозлиги ва Андижон машинасозлик заводлари, Тошкент тўқимачилик комбинати, 3-тикувчилик фабрикаси коллективлари байроқдорлик қилмоқдалар. Темир йўл ҳамда автомобиль транспортида «Ҳар бир рейсни кўплаб ёқилғи тежаш билан якунлаймиз» ҳаракати кенг қулоч ёймоқда.

Республика касаба союз органлари меҳнат коллективларида мусобақани ташкил этиш ва оммавий-маданий тадбирларни ўтказиш соҳасида муайян тажрибага эгадирлар. Вазифа тўпланган тажрибани пухта умумлаштириш, чуқур таҳлил қилиш асосида якунловчи йилнинг юксак марраларини эгаллаш учун мусобақани ташкил этишни тинмай такомиллаштиришдан иборат. Республикамизда бир ярим миллиондан зиёд ишлаб чиқариш илғорлари якунловчи йилнинг биринчи ярмига мўлжалланган топшириқларни бажариш арафасида турибди. 30 мингдан зиёд меҳнатчи эса, ўнинчи беш йиллик ҳисобига маҳсулот топширяпти.

Саноат корхоналари, қурилиш ташкилотлари, колхоз ва совхозларнинг меҳнат коллективларида янги-янги ташаббуслар туғилмоқда, муқобил планлар ишлаб чиқилмоқда. Матбуотда кўпгина коллективларнинг социалистик мажбуриятлари эълон қилинди. Ҳозирда касаба союз комитетлари ва советлари бу мажбуриятларни бажариш учун оммавий мусобақанинг самарадорлигини янада оширишга эътиборни кучайтирмоқдалар. Социалистик мусобақа таъсирчанлиги, меҳнатга коммунистик муносабат ҳаракати самарадорлиги кўп жиҳатдан касаба союзларининг кундалик ташкилотчилик ишларига ҳам боғлиқ.

Афсуски, ҳали план топшириқларини бажармаётган корхона, қурилиш ва ташкилотлар оз эмас. Худди шу нарса бошқа ўнлаб коллективларнинг иш ритмига салбий таъсир кўрсатади, уларнинг ишлаб чиқариш кўрсаткичларини пасайтириб юборади. Республика ишчилар синфи беш йилликнинг ўтган муддати ичида планга қўшимча бир миллиард 279 миллион сўмлик маҳсулот етказиб берди. Айни вақтда республикадаги 130 корхона 117 миллион сўмлик маҳсулотни кам реализация қилди. План ва ишлаб чиқариш интизоми даражасининг етарли эмаслиги, айрим хўжалик ходимларида топширилган иш учун масъулият ҳисси бўшашиб кетганлиги бунинг асосий сабабидир.

КПСС Марказий Комитетининг декабрь Пленумида беш йиллик якунловчи йилининг вазифалари тиғиз ва кенг миқёсли эканлиги алоҳида таъкидланди. Уларни муваффақият билан бажариш учун ўсиб бораётган имкониятларимиздан, мавжуд резервлардан моҳирона фойдаланишимиз лозим. Камчиликларни қатъият билан бартараф қилиш, халқ хўжалигининг барча звенолари ишини муттасил яхшилаб бориш, социалистик мусобақани такомиллаштириш касаба союзлари комитетларининг муҳим вазифасидир.

Москвадаги «Динамо» электр машинасозлиги заводи ташаббусини қўллаб-қувватлаб, Олмалиқ кон-металлургия комбинати коллективи меҳнат унумдорлигини ўстиришнинг узоқ муддатли шахсий планларини ишлаб чиқди. Бу мусобақа ўз самарасини берди. Комбинат меҳнат унумдорлиги бўйича ўтган йилиёқ тўққизинчи беш йиллик даражасидан ошиб ўтди.

Меҳнат унумдорлигини ошириш учун бошланган мусобақа маҳсулотнинг юксак сифати учун кураш билан узвий боғлангандир. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети «Красная заря» фирмасининг бу соҳадаги тажрибасини маъқуллади. Фирмада касаба союз маҳаллий комитетининг бевосита иштироки билан нуқсонсиз ишлаш ва сифатни бошқариш системалари ишлаб чиқиб жорий этилди. Уларда маҳсулот сифатига даҳлдор бўлган иқтисодий-техникавий ва ташкилий масалалар комплекси ўз ифодасини топган. Мусобақада юксак натижаларга эришиш ишлаб чиқаришнинг барча звеноларида меҳнатни юксак даражада ташкил этиш, меҳнат шароити, маданий-маиший хизмат кўрсатишни тубдан яхшилаш билан бевосита алоқадордир. Айни вақтда мусобақа ғолибларини моддий ва маънавий жиҳатдан рағбатлантириш муҳим ўрин тутади. Корхоналарда маънавий рағбатлантиришнинг хилма-хил ва самарали формалари жорий этилмоқда. Маънавий рағбатлантиришни моддий рағбатлантириш билан қўшиб олиб бориш кучаймоқда.

Социалистик мусобақа самарадорлиги қунт билан амалга ошириладиган ташкилотчилик ва оммавий-сиёсий ишлар даражаси билан белгиланади. Бу ишда энг муҳими меҳнаткашлар кенг оммасининг бу мусобақада фаол иштирокини таъминлашдан иборатдир. Меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялаш, омма ташаббусини ҳар томонлама ривожлантириш республика касаба союзларининг бош вазифасидир. Шундагина тўққизинчи беш йилликнинг якунловчи йили ва, умуман, тўққизинчи беш йиллик топшириқларини муваффақиятли бажара оламиз, ишлаб чиқариш самарадорлигини муттасил ошира борамиз.

М. ЗОИДОВ,
Ўзбекистон касаба союзлари республика советининг раиси.

ЁШ КОММУНИСТ ТАШАББУСИ

Танишинг: ТЎҚУВЧИ ДИЛБАР ҚУЛМАТОВА

Якунловчи йилнинг дастлабки ойи якунлари чиқарилаётган эди. Тошкент тўқимачилик комбинати партия комитетига рапорт келди. Унда шундай деб ёзилган эди:

«Комбинат партия комитетига.

КПСС Марказий Комитетининг 1974 йил декабрь Пленуми қарорлари ва Марказий Комитетнинг партияга, совет халқига Мурожаатига жавобан зиммамга оширилган мажбурият қабул қилган эдим. Якунловчи йилнинг январь ойи топшириқларини бажардим. 24 минг ўрнига 31,5 минг метр газлама тўқидим. Коммунист Дилбар Қулматова».

Дилбархон Қулматова билан унинг ўзи секретарь бўлган фабрика комсомол ташкилоти хонасида суҳбатлашдик. Суҳбат узоқ давом этмади. У ўзининг унчалик мураккаб бўлмаган ҳаёт йўли ва режалари ҳақида шошилмай сўзлаб берди. Дилбар аслида оққўрғонлик. Мактабдан тўғри комбинатга ишга келган. Ҳунар мактабида ўқиди. Л. Казанцевага шогирд тушди. Унинг изидан борди, устоздан кўп нарса ўрганди. Л. Казанцева 48 дастгоҳда ишлашга ўтганида Дилбар 28 ўрнига 33 та дастгоҳни бошқара бошлади. Беш йиллик юзасидан шахсий топшириқни бажариб, ҳозир ўнинчи беш йиллик ҳисобига ишлаяпти. Ўзи сингари 12 ёш тўқувчи қизларга бошлиқ. Фабрика комсомол ташкилотининг секретари. Корхона бошланғич партия ташкилоти уни ўтган йили КПСС аъзолигига қабул қилди. Ёш коммунист ўзига билдирилган ишончни ҳалол меҳнати билан оқламоқда. Ҳар куни 900-1000 метрдан газлама тўқияпти.

— Режаларимми? — сўрайди Дилбар Қулматова, — бир йилда икки йиллик топшириқни бажариш. Ғалабанинг 30 йиллиги шарафига ҳам мажбурият олдим. Эшитгандирсиз, фабрикамизда Ольга Давидова деган тўқувчи қиз бўлган. У ҳам комсомол ташкилотига секретарлиқ қилган. Улуғ Ватан уруши бошланган дастлабки куниёқ кўнгилли бўлиб, фронтга кетган. 1941 йилнинг кузида алоқачи бўлиб, хизмат вазифасини ўтаётганида ҳалок бўлди. Мен Ольга Давидова учун пландан ташқари 22 минг метр газлама тўқиш мажбуриятини олдим. Қўшимча иш ҳақимни ана шу ҳамкасбим номидан тинчлик фондига ўтказаман.

Ёш коммунист Дилбар Қулматованинг бу ташаббуси даставвал унинг бригадасида, сўнг фабрикада кенг қулоч ёйди. Корхонада Ольга Давидова номли фонд очилди. Комсомол аъзолари ва ёш коммунистлар пландан ташқари топшираётган маҳсулотлари учун оладиган иш ҳақларини ана шу фондга бағишламоқдалар.

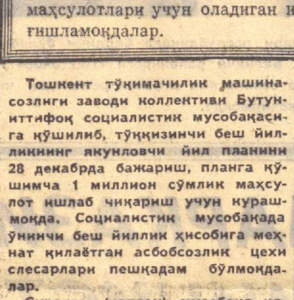

Тошкент тўқимачилик машинасозлиги заводи коллективи Бутуниттифоқ социалистик мусобақасига қўшилиб, тўққизинчи беш йилликнинг якунловчи йил планини 28 декабрда бажариш, планга қўшимча 1 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқариш учун курашмоқда. Социалистик мусобақада ўнинчи беш йиллик ҳисобига меҳнат қилаётган асбобсозлик цехи слесарлари пешқадам бўлмоқдалар.

Суратда: (чапдан) мусобақа илғорлари М. Қулибоев, Б. Буткеев, В. Савецкий, Г. Шепталин ўртоқлар.

А. Тўраев фотоси.

БЕБАҲО ЧАШМА

АНДИЖОН ОБЛАСТИДА КАДРЛАР РЕЗЕРВИ ТАЙЁРЛАШ ТАЖРИБАСИДАН

Сўнгги йилларда областимизда кадрлар резервини шакллантириш, тайёрлаш ва тарбиялаш соҳасида анча ишлар қилинмоқда. Бу ишлар КПСС Марказий Комитети ҳамда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг кўрсатмаси ва тавсияномасига амал қилинган ҳолда олиб борилляпти. КПСС Марказий Комитетининг 1974 йил декабрь Пленумида қўйилган мураккаб ва масъулиятли вазифаларни муваффақиятли бажаришда кадрлар, уларнинг умумий тайёргарлиги ва ташкилотчилик маҳорати, шунингдек кадрлар резервини тўғри шакллантириш ҳам муҳим ўрин тутади, албатта.

Маълумки, КПСС XXIV съезди жамият ҳаётининг барча жабҳаларига раҳбарлик савиясини оширишни талаб қилди. Ривож топган социализм жамиятини қуриш жараёнида ишчилар, колхозчилар, зиёлиларнинг янги авлоди вояга етди. Пухта билимдонлик, мустаҳкам коммунистик эътиқод ва юксак сиёсий онглилик уларга хос фазилатлардир.

Коммунистик партия халқ хўжалигининг ҳамма участкаларини уларни муваффақият билан бошқара оладиган ишчан, ташаббускор, талантли кадрлар билан мустаҳкамламоқда. Бунда кадрларни танлашнинг ленинча принципига қаттиқ риоя қилинмоқда. Совет ҳокимиятининг дастлабки йиллариданёқ В. И. Ленин партия ва давлат ишига садоқатли кадрларни вояга етказишни муҳим вазифа қилиб қўйган эди. **«Лозим кишиларни танлаб олингиз ва ишнинг амалда ижро қилинаётганлигини текшириб турингиз ва буни халқ тақдирлайди»,** — деб таъкидлаган эди доҳий.

Фан-техника тараққиёти жадал тус олган ҳозирги давримизда бошқариш структурасида туб ўзгаришлар юз бермоқда. **«Турмуш кадрларга нисбатан талабни муттасил оширмоқда,** — деб таъкидлади ўртоқ Л. И. Брежнев КПСС XXIV съездига партия Марказий Комитетининг Ҳисобот докладида. — **Бизга юксак сиёсий онглилик билан яхши профессионал тайёргарликни мужассамлантирган, экономика ва маданиятни ривожлантириш масалаларини омилкорлик билан ҳал этишга қобилиятли, бошқаришнинг замонавий методларини эгаллаган кишилар керак».** Бу кадрлар резервини тайёрлашнинг программ кўрсатмасидир.

Ҳозирги вақтда областимизда 1100 дан ортиқ масъул лавозим учун 3 мингдан зиёд резерв кадр танланган. Бу составга киритилган ходимлар учун катта ва кичик картотекалар юритилади.

Кадрлар — партиянинг олтин фонди. Меҳнаткашлар оммаси эса уни бойитувчи бебаҳо чашмадир. Биз илғор ишчилар ва колхозчилар орасидан талантли, раҳбарлик ишига лаёқатли ёшларни танлаб олиб тарбиялашга эътиборни кучайтирдик. Сўнгги йилларда улар орасидан 3 мингга яқин киши бригадирлик, ферма мудирлари, смена, участка ва цехларнинг бошлиқлари лавозимларига кўтарилди. Меҳнат фаолиятини оддий ишчи бўлиб бошлаган А. Веприцкий ва А. Юнусов сингари коммунистлар қисқа муддатда областимизнинг йирик корхоналарини бошқариш даражасига кўтарилдилар. Бўз районидаги «Партия XX съезди» колхозининг раиси М. Жалолов, Комсомолобод районидаги «Партия XXIV съезди» совхозининг директори Х. Полвонов, бадиий буюмлар фабрикасининг директори И. Болтабоева ўртоқлар ҳам камолотнинг ибратли йўлини босиб ўтдилар.

Кадрлар резервини шакллантиришда иккинчи муҳим манба раҳбар ходимларнинг ўринбосарларидир. Резервнинг бу қатлами ишда ўриндошлик ва узвийликни таъминлайди. Бундай ходимлар область партия комитети номенклатурасидаги кадрлар резервининг 16, шаҳар ва район партия комитетлари номенклатурасидаги кадрлар резервининг 27 процентини ташкил этади.

Сайлаб қўйиладиган партия ва совет органларига ишлаб чиқариш командирлари, мутахассисларнинг сайланиши яхши анъана бўлиб қолди. Ишчи ва колхозчиларнинг муносиб вакиллари, энг яхши мутахассислар шаҳар ва район партия комитетларининг бюролари, шаҳар ва район Советларининг ижроия комитетларига сайланмоқдалар.

Область партия ташкилотлари мутахассисларнинг сифат составини яхшилашга, уларнинг партия қатламини ўстиришга алоҳида эътибор бермоқда. Бундан уч йил муқаддам бошланғич партия ташкилотлари секретарларининг фақат 19 процентигина мутахассислардан иборат эди. Ҳозирда эса, уларнинг 26 процентини малакали мутахассислар ташкил этади. Касаба союз ва комсомол ташкилотларига раҳбарлик қилаётган кишилар орасида ҳам мутахассислар анчагина.

Комсомол ташкилотлари резервдаги кадрлар учун чиниқиш ва маҳоратни ошириш мактаби бўлиб қолди. Бошланғич комсомол ташкилотлари секретарларининг 39 проценти коммунистлар бўлиб, уларнинг кўпчилиги партия бюролари ёки парткомларнинг аъзолигига сайланишган. 200 дан ортиқ комсомол ходими партия органлари номенклатурасидаги резерв составига киритилган. Улар ёшларни коммунистик руҳда тарбиялашни КПСС XXIV съезди талаблари даражасида ташкил этиш жараёнида ўз маҳорат ва малакаларини тинмай оширмоқдалар. Бунинг самараси комсомолда камол топган ёш коммунистларнинг масъул партия, совет ва хўжалик вазифаларига дадил кўтарилаётганида ифодаланмоқда. Кейинги уч ярим йилда 41 комсомол ходими раҳбар партия ишига тавсия қилинди.

Кадрлар резервини тўлдиришнинг яна бир муҳим манбаи жамоатчи актив ёш хотин-қизлардир. Уларнинг ижтимоий-сиёсий активлигини ошириш, талантли, қобилиятли ёш хотин-қизларни дадиллик билан раҳбарлик вазифаларига тавсия этиш партия ишининг муҳим йўналишларидан биридир. Партия комитетлари тайёрлаётган резервнинг 18,3 процентини аёллар ташкил этиши бу борада олиб бораётган кундалик ташкилий-тарбиявий ишимизнинг самараси, албатта. Сўнгги йиллардагина 300 дан зиёд ёш хотин-қиз раҳбарлик ишларига сайландилар ёки тайинландилар.

Бошланғич партия ташкилотлари ҳам кадрлар резервини тарбиялаш соҳасида серқирра иш олиб бораётирлар. Ҳозирда областимиздаги 249 бошланғич ташкилот кадрларнинг тасдиқланган номенклатурасига эга. Шу туфайли уларда кадрлар резервини тайёрлаш бирмунча тартибга солинди. Бу жиҳатдан, Москва районидаги «Ленинград» колхози партия комитетининг иши ибратлидир. Партия комитети 37 лавозимдаги кадрларни ўз мажлисида тасдиқлайди. Партком номенклатурасига киритиш кадрларда масъулиятни кучайтираётир, топширилган иш муваффақиятини таъминлаш учун ижодкорликка даъват этаётир. Айни вақтда колхоз партия комитети юз кишидан иборат кадрлар резервини вужудга келтирган. Улардан 57 киши коммунист, 25 киши комсомол аъзоларидир. Партком улар билан мунтазам иш олиб боради, уларда омма ўртасида ташкилий-тарбиявий иш олиб бориш маҳоратини оширишга алоҳида эътибор беради.

Шу билан бирга кадрлар резервини вужудга келтириш, кишиларни амалий ишда синаш соҳасидаги ишимизда баъзи камчиликлар ҳам бор. Аввало шуни айтиш керакки, номенклатурадаги айрим лавозимларга резервда бўлмаган, партия комитети яхши синамаган кишилар ҳам ўтиб қоладилар. Шошма-шошарлик, ходимларнинг маҳоратига объектив баҳо бермаслик масъул участкаларга тасодифий кишиларни тайинлаш ҳолларини рўй беришига сабаб бўлаётир.

Масалан, Андижон сут заводининг директори Р. Шарипов ўз бурчига ижодий ёндашмади, меҳнат ва ишлаб чиқариш интизомини мустаҳкамлаш, янги техникани жорий этиш, технология жараёнларини такомиллаштириш асосида коллективни план-топшириқларни бажариш учун курашга сафарбар эта билмади. Бу ҳол планлар бажарилмай қолишига, иқтисодий кўрсаткичларнинг пасайиб кетишига сабаб бўлди. Партия органи ишончни оқламаган бу кишини хизмат вазифасидан четлаштиришни лозим топди.

Ишлаб чиқаришнинг энг муҳим участкалари ишни ташкил эта оладиган кадрлар билан мустаҳкамланаётганлиги ўз самарасини бермоқда. Областимиз экономикаси ва маданияти ривожланиб бормоқда. Беш йилликнинг тўрт йили ичида ишлаб чиқариш фондлари 260 миллион сўмдан зиёд ўсди. Шу муддатда саноат маҳсулотлари ҳажми 42,2 процент ошди. Ўтган йили областда пахтадан энг юксак хирмон кўтарилди, 606 минг тонна пахта тайёрланди. Капитал қурилиш, ерларни мелиорациялаш ва қишлоқ хўжалигининг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш соҳасида катта ишлар қилинмоқда. Ишчан, тадбиркор, талантли кадрларимиз беш йилликнинг юксак марраларини эгаллаш учун қизғин давом этаётган мусобақанинг жанговар ташкилотчилари бўлиб танилмоқдалар.

М. МУҲИТДИНОВ,
Ўзбекистон Компартияси Андижон область комитетининг секретари.

КОЛЛЕКТИВ ТАШАББУСИ

КПСС Марказий Комитетининг 1974 йил декабрь Пленуми қарорлари цехимиз коллективини резервларни ишга солиш учун курашга илҳомлантирди. Цех коммунистларининг ташаббуси билан эски қуритиш ва тозалаш ускуналари ремонт қилиниб, уларга «иккинчи умр» берилди. Натижада янги қувватлар ишга туширилди, тола сифатини янада яхшилаш имкони туғилди. Бундан ташқари, коммунистлар бирорта ҳам ускуна бекор туриб қолишига йўл қўймаслик, ремонт ишларини сменалар оралиғида бажариш ташаббускори ҳам бўлдилар.

Якунловчи йилнинг январь ойи ишлаб чиқаришнинг янги илғорлари номларини маълум қилди. Коммунист Тўлқин Қодиров бошлиқ смена ҳар куни 20 тонна тола, 80 тонна чигит ишлаб чиқармоқда. Коллектив январь ойи планини 133 процент бажарди. Смена ишчилари ҳафталик топшириқни тўрт кунда бажариш ташаббуси билан чиқдилар. Бу ҳаракат ҳозир корхонамизда кенг қулоч ёйди. Заводимиз ишчилари бу йил планга қўшимча 300 тонна тола ва кўп миқдорда момиқ ишлаб чиқариш учун курашмоқдалар.

Р. САОДАТОВ,
Жарқўрғон пахта тозалаш заводи пресслаш цехи партия ташкилотининг секретари.

ЗАРБДОРЛАРГА ТЕНГЛАШАМИЗ

Баъзан шундайлар ҳам бўлади. Улар ўз кучларига, коллективнинг кучига етарли баҳо бермай, юқоридан келадиган топшириқ ва ёрдамга кўз тикиб, каттароқ ишга қўл уришга юраклари бетламайди. Мавжуд имкониятлар эса фойдаланилмай қолади. Улар фақат планларнинг бажарилиши билан кифояланиб юраверадилар. Ишлаб чиқаришни янада ривожлантириш, кўп, арзон ва сифатли маҳсулот ишлаб чиқаришга ёрдам берадиган имкониятларни сезмайдилар.

Комбинат бошланғич партия ташкилоти ҳозирги долзарб пайтда меҳнатга ана шундай пассив муносабатда бўлаётган кишилар билан мунтазам иш олиб бормоқда. Кишиларни ижодий меҳнат қилиш, ишлаб чиқариш ва давлат интизомига қаттиқ риоя қилиш, ўзига ва ўртоқларига юксак талабчан бўлиш руҳида қунт билан тарбияламоқда. Ўзининг бутун фаолиятини, омма орасида олиб бораётган тарбиявий-ташкилий ишлар мазмунини ишлаб чиқариш самарадорлиги ва меҳнат унумдорлигини оширишга қаратмоқда.

Мана, дастлабки ойнинг илк натижаси: ички резервлардан тўлароқ фойдаланиш, кам чиқим қилиб, кўп ва сифатли маҳсулот тайёрлаш учун бошланган социалистик мусобақада Людмила Савинова бошлиқ калава йигириш цехи, Баҳром Эшонов бошлиқ ўров цехи коллективлари ғолиб чиқдилар. К. Забробина, А. Шокирова, Н. Ризаев сингари йигирувчи ва тўқувчилар январь ойининг ўзида икки ярим ойлик планни бажаришга эришдилар. Улар шу кунларда 1976—1977 йиллар ҳисобига меҳнат қилаётирлар.

Бошланғич партия ташкилоти ишлаб чиқариш илғорларининг тажриба ва ташаббусини кенг оммалаштириб, социалистик мусобақа таъсирчанлиги ва самарадорлигини мунтазам ошира боришни ўз фаолиятининг асосий мазмуни қилиб белгилади. Мусобақа якунлари ҳар ҳафта охирида чиқариб борилмоқда. Дастгоҳлар қувватидан тўла фойдаланаётган, хом ашёни тежаб-тергаб сарфлаётган, фақат аъло сифатли маҳсулот ишлаб чиқараётган йигирувчи ва тўқувчилар ҳар томонлама рағбатлантирилмоқда.

Р. НЕЪМАТОВА,
Бухоро ип-газлама комбинати партия комитети секретари.

ҚУТЛУҒ ҚАДАМ

Йилнинг бошлари эди. Завод бўйича ўтган бир йиллик ишлаб чиқариш якунлари эълон қилинди. Барча соҳалар бўйича йиллик план ва мажбуриятлар ошириб бажарилган бўлса ҳам цехимиз коллективини бу воқеа қувонтиролмади. Чунки корхонада ишлаб чиқарилган сифатсиз маҳсулотларнинг тўртдан бир қисми бизнинг цехимиз чекига тўғри келиши маълум бўлиб қолди. Бу цех коммунистларини жиддий ташвишга солди.

Цех партия ташкилоти бюроси маҳсулот сифатини ошириш ва ишчиларнинг топширилган иш учун масъулиятини кучайтириш масаласини очиқ партия йиғилишида муҳокама этишга қарор қилди. Йиғилиш фойдали ва ишга ёрдам берадиган таклифларни умумлаштириб, маҳсулот сифатини яхшилаш юзасидан қарор қабул қилди, конкрет тадбирлар ишлаб чиқди.

Йиғилишдан сўнг бригадамиз аъзолари билан ўзаро маслаҳатлашиб олдик. Бригададаги етти ишчи турли касб эгалари эди. Муҳамед Хужен бригаданинг бошқа аъзоларига ёндош касбларни ўрганишни ва ягона наряд системасига ўтиб ишлашни таклиф қилди. Бу ҳақиқатан ҳам фойдали таклиф эди. Бригададаги ҳар бир ишчи фрезерчилик, токарлик, пармалаш, йўнувчилик ҳамда чархловчилик ҳунарларини ўргана бошлади. Ўзим бир неча станокда ишлашга ўтдим. Ягона наряд системасига ўтилгани натижасида ҳар бир ишчининг ўзига ва ҳамкасбларига нисбатан талабчанлиги, масъулияти ошди. Анатолий Юхненко, Василий Салин, Виктор Синев ўртоқлар бошлиқ бригада ва участкаларда ҳам бригадамиз аъзолари бошлаган ташаббус жорий қилинди. Партия ташкилоти бюроси бу ташаббусни кўриб чиқиб, уни цехдаги барча ишчилар ўртасида кенг ёйиш тўғрисида қарор қабул қилди.

Цехимиз коллективи январь ойида тўпланган тажрибалардан кенг фойдаланиб, сифат учун курашни давом эттиради. Яқин кунлардан бошлаб оралиқ бригадалар ташкил қилинади. Кўп соат давомида тайёрланадиган деталлар ишлаб чиқараётган станоклар энди тўхтатилмай навбатдаги сменага топширилади. Натижада анча вақт тежалади. Ҳар бир деталь тақдири учун кишиларнинг масъулияти оширилади.

Б. ИБРАГИМОВ,
Тошкент трактор заводи механика цехининг бригада бошлиғи.

ХХХ

СЕН БАҲОРНИ СОҒИНМАДИНГМИ?

Тинч турарми бу кўҳна олам,
Тинч турарми доғули замон!
Оромингни бузди сенинг ҳам,
Фашист деган ваҳший оломон.
Қоним оқди Данцигда маним,
Собир Раҳим йиқилган чоғда
Лекин, юртим, кезолмас ғаним,
Ўзбекистон аталган боғда.

[Абдулла ОРИПОВ].

Гупиллатиб лайлак қор ёғарди. Бирдан шамол кўтарилди-ю, булутлар карвонини тўзитиб қаёққадир суриб кетди. Уфқдан бир лаган чўғдек қуёш кўринди.

— Ҳавонинг заҳри тўкилди, йигитлар. Энди қор ёғмаса керак, — деди кимдир жангчилар кўнглини кўтармоқчи бўлиб. — Буёғи — баҳор. Сўнгра у разведкачи Хуррам Ашуровнинг елкасига қўл ташлаб:

— Сен баҳорни соғинмадингми?— деди илиққина кулиб.

Ашуров ҳам жангчи дўстининг елкасига қўл ташлаганча чуқур нафас оларкан, юрагидаги тугунни ечди:

— Баҳорниям, Ғалаба кунниям, серқуёш Ўзбекистонимни ҳам соғиниб кетдим, оғайни!

— Данцигни олсак, уёғига оз қолади. Биринчи Майгача Берлинга кириб борамиз! — деди бояги жангчи қатъий ишонч билан.

— Тилгинангга бол-ей, қаёқдан биласан?

— Генерал Собир Раҳимов айтдилар, — деди шериги [illegible] ишонч билан. — Москвадан — Олий Бош Қўмондонликдан шунақа кўрсатма борга ўхшайди. [illegible]

Разведкачи Хуррам Ашуровнинг дил чироғи тағин ҳам равшанроқ ёнгандай бўлди.

Кутилмаганда жанговар тревога эълон қилинди. Гвардиячилар бир зумда саф бўлишди. Қурол-яроғлар шайланди. Генерал Собир Раҳимов сафларни кўздан кечираркан, ўн икки кишини танлади.

Генералнинг ўзи танлаган 12 жангчини дивизия штабига таклиф этишди. Топшириқ жиддий ва қисқа бўлди: ҳар қандай шароитда ҳам Данциг остоналарида мудофаада турган фашистлардан «тил» тутиб келиш керак. Командир буйруғи — Ватан буйруғи! У бажарилиши шарт.

— Уч группага бўлиниб, ҳаракат қилинглар! — деди генерал разведкачиларни кузатиб қоларкан. — Лекин жудаям эҳтиёт бўлинглар. Ғалабага яқин қолди, бекорга қурбон бўлишни ҳеч ким истамайди.

Учинчи группага Ҳуррам Ашуров бошлиқ қилиб тайинланди. Негадир генерал бу сафар Ашуров билан қучоқлашиб хайрлашди: Сенга ишониб «тил»га юборяпман. Шерюрак халқ фарзанди эканлигингни яна бир марта исботлайсан, хўпми?! Ҳеч бўлмаганда бирорта фрицни ушлаб келсанг ҳам бас... Данцигни олсак, Берлинга яқин қолади. Хайр, ой бориб, омон қайт. Албатта «тил» олиб қайт!

— Буйруғингиз бажарилади, ўртоқ генерал!

Шундай деди-ю Хуррам Ашуров ўз группасини олға етаклади. Мана улар тун пардаларини ёриб, Данциг шаҳри томон боришяпти. Йўл юришди, эртакларда айтилганидек, [illegible]

[illegible] жум кечиктирилади, деган сўз. Ҳа, топшириқ ғоятда муҳим ва зарур.

Разведкачилар ҳадсиз-ҳисобсиз сўқмоқларни орқада қолдириб, Данциг шаҳрига яқинлашяпти. Фашистлар мушак отганларида шаҳарнинг баҳайбат бинолари бутун бўйи-басти билан шундоққина кўриниб туради. Аммо, бу кичиккина куч билан шаҳарга кириб бўлмайди. Демак, унинг атрофидаги аҳоли яшайдиган пунктларнинг бирига кириб бориш, «тил»ни ҳам ўша ерда излаш лозим.

Ашуров харитага қаради. Худди шу ердан бирор километр чамаси нарида аҳоли яшайдиган пункт борлиги аниқланди. — Ана шу қишлоқда албатта фашистлар бор, — дегандай бўлди кимдир.

Энди улар оёқ учида юриб боришар, бирор нарса шитир этса ҳам тўхтаб қулоқ солишарди.

Ҳуррам ўйга толиб боряпти: қолган икки группа қайси тарафдан кетди экан? Ким «тил» тутиб борадн-а? Балки, немис тутқич бермас! Йўқ, қуруқ қўл билан генералнинг олдига бориш мумкин эмас.

Разведкачи Ашуров генерал Собир Раҳимовни анча вақтдан буён яхши билади. Унинг билан худди ота-боладек бўлиб кетган. Биргаликда қанчадан-қанча шаҳар ва қишлоқларни немислардан озод қилишди. У жангдан кейинги пайтларда Собир Раҳимов ҳузурида жуда кўп бўларди. Иккаласи дилдан мириқиб гаплашишарди, кўк чой устида баъзан блиндажни ларзага келтиргудек кулишиб, аскиябозлик қилишарди.

[illegible] ташвиши йўқ унинг.

Ҳу, наридан қишлоқ томлари кўриниб қолди. Беўхшов, бетартиб қурилган бу иморатларнинг эгалари кўчиб кетиб ҳувиллаб ётганга ўхшарди. Немис мудофаа марраси ҳам худди шу қишлоқдан ўтган. Аммо, ана у сўппайиб турган совуқ хоналарда немислар бўлмаса керак. Чунки, зарбдор кучлари ҳеч қачон уйларда турмайди, балки, қишлоқ этагида траншеялар қазиб, ўша ерда мустаҳкамланиб олишган.

Ашуровнинг тахмини тўғри чиқди. Группа тағин юз метрлар чамаси олға босганида тўппа-тўғри немис траншеяси устидан чиқиб қолар экан. Сўнгра нима бўларди? «Тил» оламан деб ўзинг «тил» га тушиб қолишинг ҳеч гап эмасди.

— Шу ерда маслаҳатлашиб олайлик! — деди Ҳуррам Ашуров шерикларига. — Ҳамманг менинг командамга қараб ҳаракат қиласан.

Группа эмаклаганича илгарилаб кетди. Олдинда Ашуров борарди. Эмаклайвериб тирсаклари, тиззаларининг кўзи ўйилиб кетди. Роса терга ботди. Қаддини ростлаб бундоқ қараса олдинда блиндаж кўринди.

— Ҳеч ким овоз чиқармасин, блиндажга менинг ўзим кириб бораман, мабодо фашистлар мени қўлга олишса, ёки отиб ташлашса, батальон олға, ура! — деб блиндажга ёпирилиб кирасизлар. Бир киши эшик ёнида қолади, душманни чалғитиш керак бўлади, — деди Ашуров шивирлаб.

Ҳали тонг отганича йўқ. Хуррам [illegible]

[illegible] ган офицери шошилганидан пистолетдан нишонга олмасдан ўқ узди. Хуррам эпчиллик билан ўзини устун панасига олди-да, автомат тепкисини босиб юборди. Дискадан неча ўнлаб ўқ визиллаб учиб чиқиб кетди. Шу отишда учта фашистни ер тишлатибди. Автомат овозини эшитгач, бирдан шериклари блиндажга бостириб киришди. Қарасалар, Ашуров билан иккита немис офицери қарама-қарши туришибди. Уч немис эса узала тушиб ётибди.

Разедкачилар ўлдирилган фрицларнинг ёнларидан ҳужжатларини олиб, иккала офицерини олдиларига солиб, штабга шошилишди. Шунда кутилмаганда немислар тарафдан отишма бошланди. Эс-эсчилар пайқаб қолишди чоғи, бутун турдаги қуроллардан отишга тутинишди. Улар асирга тушган офицерларини ҳам, Ашуровнинг разведкачиларини ҳам ўлдириш учун отишмани янада кучайтиришди. Разведкачилар бир амаллаб ўрмонга кириб олмоқчи бўлганларида, снарядлар шахмат усулида портлай бошлади. Ашуровнинг уч шериги шу ерда ҳалок бўлди. Бир ўзи ва икки немис офицери қолди. Бемажол бўлишига қарамай, уларни дивизия штабига ҳайдаб келди.

Немис офицерларини генерал Собир Раҳимовнинг ўзи сўроқ қилди. Генералнинг ёнида таржимон, унинг орқасида эса — Хуррам Ашуров турибди. Яхши ўлжа — «тил» учун генерал ўзбек ўғлони Хуррам Ашуровга ташаккур эълон қилди.

...Дивизия ҳужумга ўтди. Данциг учун бўлган қонли тўқнашувларда, ғоят оғир жанг пайтида генерал Собир Раҳимов мардларча ҳалок бўлди. Бизникилар Данциг шаҳрини эгаллаб, фашистларни улоқтириб ташладилар. Хуррам Ашуровни 118-полкнинг биринчи батальонига взвод командири қилиб тайинлашди. У ўз жанговар дўстлари билан елкама-елка туриб янги жангларга кирди, олди-олдирмади, ҳамиша қўли баланд келди.

[illegible]

[illegible] да ҳам биз билан бирга!

Самад ҚОДИРОВ.

Георгий Георгиевич СВЕТЛЕНКО

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети аъзоси, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати, Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг ҳунар-техника таълими бўйича Давлат комитети раисининг биринчи ўринбосари Георгий Георгиевич Светленко 1975 йил 4 февралда бевақт вафот этди.

Г. Г. Светленко 1919 йили Донецк областининг Алексеево-Дружковка қишлоғида ишчи оиласида туғилди. Ўзининг меҳнат фаолиятини 1924 йили слесарликдан бошлади ва қатор йиллар мобайнида Украина ва Ўзбекистон заводларида ишлади.

Г. Г. Светленко 1945 йили Тошкент темирйўл транспорти инженерлари институтини тугатганидан сўнг Октябрь революцияси номли заводга инженерликка йўлланма олади. Коллективда жамоатчи ва ташкилотчи сифатида ҳурмат қозониб, тез орада у завод касаба союз комитетининг раиси, кейинчалик эса завод партия комитетининг секретарлигига сайланади.

1956 йили Г. Г. Светленко КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги Олий партия мактабига ўқишга кирди, уни 1958 йили тугатди. Шундан сўнг у Ўзбекистон Компартияси Тошкент область комитетининг саноат-транспорт бўлими мудирининг ўринбосари, Тошкент шаҳар Ленин район партия комитетининг секретари, Ангрен шаҳар партия комитетининг секретари, Тошкент область ижроия комитети раисининг биринчи ўринбосари бўлиб ишлади.

1968 йили Г. Г. Светленко Ўзбекистон Компартияси Қашқадарё область комитетининг иккинчи секретари қилиб сайланди, 1972 йили эса Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг ҳунар-техника таълими бўйича Давлат комитети раисининг биринчи ўринбосари вазифасига тайинланди ва умрининг охиригача шу ерда ишлади.

Партия Г. Г. Светленкони қайси соҳага юбормасин, у ўзининг бутун кучи, билими, тажрибасини топширилган ишнинг муваффақиятли бажарилишига бағишлади, ўзини моҳир раҳбар, принципиал ходим сифатида кўрсатди.

Ўзбекистон Компартиясининг XVI, XVII ва XVIII съездларида Марказий Комитет аъзолигига сайланди. У Ўзбекистон ССР Олий Советининг VI, VII ва VIII чақириқлари депутатидир.

Г. Г. Светленконинг кўп қиррали фаолияти партия ва ҳукуматимиз томонидан юксак баҳоланди. У Меҳнат Қизил Байроқ ордени, икки марта «Ҳурмат белгиси» ордени ва медаллар билан мукофотланган.

Партия ва халқнинг содиқ фарзанди, оддий ва толмас, содиқ дўстимизнинг ёрқин хотираси қалбларимизда абадий сақланади.

Ш. Р. Рашидов, Н. М. Матчонов, Н. Ж. Худойбердиев, И. Г. Анисимкин, С. Е. Белоножко, И. Р. Қурбонов, В. Г. Ломоносов, М. М. Мусахонов, Т. Н. Осетров, О. У, Салимов, Қ. К. Камолов, Н. М. Маҳмудов, Г. М. Орлов, С. У. Султонова, А. А. Хўжаев, А. С. Абдалин, Р. Ҳ. Абдуллаева, Г. А. Габриельянц, Қ. А. Аҳмедов, И. В. Марцинюк, М. Т. Турсунов, А. Р. Хўжаев, Р. Ғ. Ғоипов, И. И. Головачев, Х. Р. Қўйбоқаров, П. Қ. Қаюмов, Ю. Е. Ёқубжонов.

Советлар мамлакатида

ЧОРВАДОРЛАРГА СОВҒА

Қирғизистон ССРнинг Узген районидаги «Ирису» совхозида янги чорвачилик комплекси фойдаланишга топширилди. Бу ерда мингдан зиёд бош қорамол боқилади. Сут қабул қилиб олиш, даволаш-санитария пунктлари ва бошқа иншоотлар комплекс ёнида жойлашган. Бинокорлар чорвадорларга барча қулайликларни яратиб беришди. Мураккаб иш жараёнлари эса механизмлар зиммасига юкланган.

Давлат комиссияси Навқат районидаги Солиева номли колхоз чорвадорлари учун қуриб берилган замонавий корпусга ҳам аъло баҳо берди.

Қирғизистон жанубида йирик чорвачилик комплекслари қурилишлари кенг кўламда олиб борилмоқда. Якунловчи йил охиригача яна ўнга яқин йирик комплекслар ишга туширилади.

ЭНЕРГЕТИКЛАР МУВАФФАҚИЯТИ

Кострома ГРЭСи коллективи 50 миллиард киловатт-соат электр энергия ҳосил қилиш учун ўз зиммаларига олган мажбуриятларини шараф билан бажардилар. Шуни таъкидлаш керакки, 1940 йилда бутун мамлакатимиздаги станцияларда шунча миқдорда энергия ишлаб чиқарилган эди.

Кострома ГРЭСи Ватанимизнинг энг улкан иссиқлик станцияларидан саналади. Унинг коллективи энергетиклар ўртасида беш йилликни муваффақиятли якунлаш учун курашнинг ташаббускоридир.

КОЛХОЗ АВТОМОБИЛЬ СТАНЦИЯЛАРИ

Белоруссиядаги колхоз ва совхозларда автомобиль машиналарига техникавий хизмат кўрсатадиган юзта пункт очилди. Бу пунктлар транспортнинг ҳамиша соз ва шай бўлишини таъминлайди.

Республикада қишлоқ автотранспортига хизмат кўрсатадиган станциялар сони элликтага етди ва борган сари кўпаймоқда. Минск районида 600 та юк автомашинасига хизмат кўрсатадиган станция қурилиши яқиндагина тугади. Айни пайтда колхоз ва совхозларда автомобилларга техникавий хизмат кўрсатиш пунктларининг шохобчалари кенгаймоқда.

(ТАСС мухбирлари).

ИЛМИЙ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ КОНФЕРЕНЦИЯСИ

Тошкент қишлоқ хўжалиги институтида «Қишлоқ хўжалигини янада ривожлантириш ишида ҳуқуқий воситалардан фойдаланиш» мавзусида илмий-ишлаб чиқариш конференцияси ўтказилди.

Конференция иштирокчилари малакани ошириш факультетида ўқиётган колхозларнинг раислари, совхозларнинг директорлари ва хўжаликларнинг бош мутахассислари КПСС Марказий Комитетининг 1974 йил декабрь Пленуми қарорлари асосида қишлоқ хўжалиги ҳуқуқ хизматининг ролини ошириш тўғрисида, колхоз демократиясини ривожлантириш, КПСС-нинг аграр сиёсатини амалга оширишда ҳуқуқий воситалардан фойдаланиш тўғрисида ва бошқа муҳим масалалар юзасидан қилинган докладларни тинглашди.

(ЎзТАГ).

ЧЕТ ЭЛЛАРДА

А. А. ГРОМИКО А. САДАТ БИЛАН СУҲБАТЛАШДИ

ҚОҲИРА, 4 февраль. (ТАСС). Бугун КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико Араб Социалистик Иттифоқининг Раиси, Миср Араб республикасининг Президенти А. Садат билан учрашди.

Учрашув давомида Совет—Миср муносабатларининг аҳволи батафсил муҳокама қилинди ҳамда ҳар икки томоннинг ушбу муносабатларни кенгайтириш ва чуқурлаштириш йўлига амал қилишга қатъий қарор берганликлари изҳор этилди. Бу муносабатлар учун СССР билан Миср Араб Республикаси ўртасида дўстлик ва ҳамкорлик тўғрисидаги шартнома асос қилиб олинган.

МАР Президенти билан СССР ташқи ишлар министри Яқин Шарқдаги аҳвол тўғрисида ҳам фикрлашиб олдилар. Исроилнинг агрессияси давом этаётганлиги, унинг Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг тегишли қарорларини бажаришдан бош тортаётганлиги натижасида Яқин Шарқдаги аҳвол мураккаб ва кескинлигича қолмоқда. Яқин Шарқ проблемасини тезроқ бартараф этишга, шу районда адолатли ва мустаҳкам тинчлик ўрнатишга самарали тарзда имкон бера оладиган тадбирлар қараб чиқилди.

Амалий ва дўстона вазиятда ўтган суҳбатда МАР ташқи ишлар министри И. Фаҳми ва СССРнинг Мисрдаги элчиси В. П. Поляков қатнашдилар.

КОНФЕРЕНЦИЯ ЎЗ ИШИНИ ЯНА БОШЛАДИ

ЖЕНЕВА. (ТАСС). Бу ерда халқаро гуманитар ҳақ-ҳуқуқларни тасдиқлаш ва ривож топтиришга бағишланган дипломатик конференция ўз ишини яна бошлади. Конференцияда 126 мамлакат ҳамда 14 та миллий-озодлик ҳаракатининг делегацияси, шунингдек БМТ, халқаро Қизил Крест комитети ва бошқа 40 та халқаро ташкилотларнинг вакиллари қатнашмоқда.

Конференция уруш қурбонларини ҳимоя қилиш тўғрисида 1949 йилда тузилган Женева конвенциясига халқаро ва халқаро бўлмаган қуролли можароларда граждан аҳоли ҳимоя этилишини кучайтирилишини кўзда тутувчи икки қўшимча протокол қабул қилиш учун чақирилган.

20 мамлакат (Жазоир, СССР, МАР, Сурия, Судан, Украина ССР, ВДР, Белоруссия ССР ва бошқалар) делегациялари конференциянинг иккинчи сессиясига Жанубий Вьетнам Республикаси муваққат революцион ҳукумати делегацияси билан Сайгон делегацияси таклиф этилишини кўзда тутувчи резолюция лойиҳасини муҳокамага қўйдилар.

ВДР. Хитой вилоятидаги қишлоқ хўжалик машинасозлиги заводи Ханойдаги механика заводи билан ҳамкорликда «Лотос-12» тракторини тайёрлади. Бу ажойиб машина республика далалари ва йўлларида яхши иш бераётир. Суратда: Хайхинг вилоятининг Хунган кооперативида ишлатилаётган «Лотос» тракторлари.

ВИА—ТАСС фотоси.

Хатарли режалар

ТАНАНАРИВЕ, (ТАСС). Америкаликлар нефть чиқарувчи давлатларга истаган вақтда тазйиқ қилиш имкониятига эга бўлиш учун Ҳинд океанида ҳарбий-денгиз ва ҳарбий-ҳаво базалари қуришни мўлжалламоқдалар. Реюньон Коммунистик партиясининг органи «Темуаньяж» газетаси шундай деб ёзади: Ҳозирги вақтда Қўшма Штатлар Уммоннинг Жануби-Шарқий соҳилидаги Масира оролида мустаҳкамланиб олишга ва Эрон кўрфазига кираверишни ҳарбий назорат остига олишга интилмоқдалар. Айни вақтда АҚШ, дейилади мақолада Жанубий Африка Республикасининг Саймонстаундаги ҳарбий базасидан Америка қуролли кучларининг фойдаланиши тўғрисида Жанубий Африка Республикасининг ирқчи режими билан музокараларни давом эттирмоқда.

Америка ҳарбийларининг фикрича, Масира, Диего-Гарсиядаги ва Саймонстаундаги базалар Ҳинд океани ҳавзасидаги ҳарбий комплекснинг негизи бўлмоғи керак. Пентагон бу ҳарбий комплексни соҳилдаги мамлакатлар халқларининг ер куррасининг мазкур районини тинчлик зонасига айлантириш тўғрисидаги талабларига хилоф равишда барпо этмоқда.

ПАРИЖДА МУЗОКАРАЛАР

ПАРИЖ, 4 февраль. (ТАСС). Франция президенти В. Жискар д'Эстэн билан ГФР канцлери Г. Шмидт ўртасида душанба куни бошланган музокараларда Европа иқтисодий ҳамжамияти проблемалари, аввало Англиянинг «Умумий бозор»да иштирок этиши билан ва Европа иқтисодий ҳамжамиятининг қишлоқ хўжалик сиёсати билан боғлиқ бўлган масалалар диққат марказида турибди.

Биринчи учрашувда Яқин Шарқдаги аҳволга ва энергетика проблемалари юзасидан халқаро конференцияга тайёргарлик кўришга доир проблемалар ҳам тилга олинди.

Айни вақтда Франция пойтахтида Франция ташқи ишлар министри Ж. Сованьярг ва ГФР ташқи ишлар министри Г. Д. Геншер ўртасида ўтказилаётган музокараларда, жумладан Шарқ билан Ғарб ўртасидаги муносабатлар масалалари муҳокама қилинди. Бу ерда кўрсатиб ўтилишича, ҳар икки министр кескинликни юмшатиш сиёсатини давом эттириш зарурлигини таъкидлаб ўтишган.

ЖЕНЕВАДА УЧРАШУВ

ЖЕНЕВА, 4 февраль. (ТАСС). Бугун Женевада БМТ бўлими ҳузуридаги АҚШ доимий ваколатхонасининг биносида стратегик қурол-яроғларни чеклаш тўғрисидаги музокараларда қатнашаётган Совет ва Америка делегациялари учрашди. Музокараларда СССР делегациясига СССР ташқи ишлар министрининг ўринбосари В. С. Семёнов, АҚШ делегациясига эса алоҳида топшириқлар бўйича элчи А. Жонсон бошчилик қилмоқда.

ХУНТА БОШЛИҚЛАРИ АЙБЛАНМОҚДА

АФИНА. (ТАСС). Ҳарбий режим йилларида регентлик лавозимида турган Г. Зоитакис «1967 йилнинг 21 апрелидаги тўнтариш, жиноятчиларни жазолаш ва шу билан боғлиқ масалаларни бартараф этиш тўғрисидаги» қонун асосида қамоққа олиниб, Коридаллос турмасига ташланди. Унга, шунингдек хунтанинг бошқа бошлиқларига давлат хоини ва қонуний ҳукуматга қарши фитна уюштирган кишилар, деб айб қўйилмоқда.

Кечаги кундан бошлаб қуролли кучларнинг собиқ бош қўмондони Г. Пападопулос ҳузурида вице-президент лавозимини бир мунча вақт эгаллаб турган О. Ангелис полиция марказий бошқармасида ушланиб турибди. У ҳам ҳозир Г. Пападопулос, унинг яқин ёрдамчилари С. Паттакос, Н. Макарезос, И. Ладас ва М. Руфогалис, шунингдек ҳарбий полициянинг собиқ бошлиғи Д. Ионнедис ётган турмага юборилиши керак.

МАОЧИЛАР ЗЎРАВОНЛИКНИ ТАРҒИБ ҚИЛМОҚДАЛАР

«Новое время» журналининг нашрдан чиққан бешинчи сонида Хитойдаги аҳвол тўғрисида А. Солодовнинг мақоласи эълон қилинди. Шу мақолада «Линь Бяо ва Конфуцийни танқид қилиш» кампанияси деб аталган кампаниянинг ҳақиқий мазмуни фош этилади. Мақолада бундай дейилади: Бутун ўтган йил давомида Хитойда «Линь Бяони ва Конфуцийни танқид қилиш» кампаниясидан жуда актив равишда фойдаланилди. Хитой матбуоти қайта-қайта таъкидлаб ўтганидек, бу кампания шахсан Мао Цзэ-дуннинг кўрсатмасига мувофиқ бошлаб юборилган.

1971 йилда номаълум бир вазиятда ҳалок бўлган ва яқин вақтларгача Мао Цзэ-дуннинг расмий «ўринбосари» деб аталган Линь Бяога ҳуруж, қадимги Хитой файласуфи (эрамиздан аввалги VI-V асрда ўтган) Конфуций ва унинг таълимоти танқид қилинаётган бир вақтда қадимий Хитой легистлари, «қонун чиқарувчилари»нинг назарий қоидалари ва амалий ишлари эса кўкларга кўтариб мақталмоқда. Маочилар пропагандаси «конфуцийчилар билан легистлар ўртасидаги кураш тарихини жиддий ўрганишга» тинмай даъват қилиб келмоқда.

Маълумки, конфуцийчилик ҳам, легизм ҳам асрлар бўйи императорлар Хитойда ҳукмрон олий доираларнинг эҳтиёжларига хизмат қилиб келди. Турли ғоялар ва қоидаларнинг бутқасидан иборат бўлган маоизмнинг ўзида ҳам ҳар иккала қадимги Хитой таълимотининг таъсири борлиги равшан кўриниб турибди. Хитой марказчилик традициялари, хитойлар бошқа барча қолган халқларга қараганда устун деган буюк давлатчилик ғояси, хитойча бўлмаган ҳамма нарсани назар-писанд қилмаслик руҳи худди мана шу конфуцийчиликдан бошланади.

Шу билан бирга, маоизм зўравонлик қилишни, маданий бойликларига нигилистик муносабатни, урушга сиғинишни, ҳукмроннинг мутлақ диктатурасини легистик таълимотдан мерос қилиб олди.

Ҳозирги вақтда маочилар конфуцийчиликнинг айрим қоидаларини шовқин-сурон билан танқид қилмоқдалар, айни вақтда легизмни кўкларга кўтариб мақтамоқдалар. Мао Цзэ-дуннинг ҳақиқатда легизм ғояларини амалга ошириб ва конфуцийчиларни таъқиб этган биринчи золим император Цинь Ши-хуанга (эрамиздан аввалги III асрда ўтган) қадимдан сажда қилиб келганлиги, жумладан, бу масалада муайян роль ўйнади. Лекин шуни ҳам назарда тутиш керакки, маочилар бошқа барча мафкуравий таълимотлар сингари легизм билан конфуцийчиликка ҳам прагматиклар манфаатпарастлик билан ёндашмоқдалар.

Хитойда Мао Цзэ-дун группасининг халққа қарши сиёсатига нисбатан қаршилик кучаяётган ҳозирги вазиятда маочилар зўравонлик қилиш, жазолаш чораларини тобора кенг қўлланмоқдалар ва аввало бу зўравонлик, жазолашнинг зарур эканлигини мафкуравий жиҳатдан «асослашдан» ҳам манфаатдордирлар.

Хитойда ота-оналар ўз болаларини ҳатто қадим замонларда ҳам мислсиз шафқатсизлиги билан ном чиқарган золим Цинь Ши-хуан билан асрлар бўйи қўрқитиб келдилар. Мао Цзэ-дун 1958 йилдаёқ «бошқаришда Карл Маркс принциплари билан Цинь Ши-хуаннинг принципларини бир-бирига мувофиқлаштириб олиб боришга» даъват этган эди. У ўзининг шу нутқида рўй-рост бундай деб айтган эди: «Цинь Ши-хуан атиги 460 конфуцийчини тириклайин ерга кўмган эди. Лекин у бизга етиб олгани йўқ. Биз тозалаш вақтида бир неча ўн минглаб кишиларнинг жазосини бердик. Биз ўнта Цинь Ши-хуаннинг ишини қилдик, десак бўлади. Цинь Ши-хуан бизнинг олдимизда ип ҳам эшолмайди, деб айта оламан. У 460 кишини тириклайин ерга кўмган эди. Биз эса бундан юз баравар кўп — 46 минг кишини кўмдик. Ўлдириш ва шундан кейин гўр қазиб, уни кўмиш ҳам тириклайин кўмишни билдиради. Бизни циньшихуанчилар узурпаторлар, деб койнмоқдалар. Биз ҳаммамиз буни эътироф этамиз ва бу соҳада ҳали оз иш қилдик, деб ҳисоблаймиз. Бундан ҳам кўпроқ иш қилиш мумкин».

«Жэньминь жибао» газетаси Мао Цзэ-дуннинг худди мана шу сўзларига тамомила мувофиқ равишда император Цинь Ши-хуаннинг революцион зўравонлик ва революцион диктатурасини кўкларга кўтариб мақтайди, олимларни тириклайин ерга кўмиш ва китобларини ёқиб юборишни... «революцион иш» деб атайди.

Маочиларнинг «тарихни ўрганиш» ниқоби остидаги ҳозирги найрангларининг чинакам мақсади сира ҳам ўтмишдаги воқеаларни ва тарихий арбобларни илмий жиҳатдан тушунтириш ва уларга баҳо беришдан иборат эмас. Маочиларнинг мақсади бутунлай бошқа ва шу мақсадлардан бири «тарихий материалдан ҳозирги Хитойда ҳукм сураётган жазолаш олдида қўрқув-ваҳима вазиятини сақлаб қолишдан, зўравонликни қўлланиш тўғрисида пропаганданинг доимий чақириқларини кучайтиришдан, Мао Цзэ-дуннинг ҳарбий-бюрократик режими томонидан меҳнаткашларга қилинаётган жабр ва зулмни оқлаш ва асослашдан иборатдир.

Зўравонлик ишлатиш тўғрисидаги йўл-йўриқ фақатгина маочилар пропагандаси томонидан берилаётгани йўқ. Шу йил январь ойида ғоят пинҳона вазиятда ўтган халқ вакиллари Умумхитой мажлиси сессиясининг материалларида ҳам «бир ҳовуч синфий душманларни қатъий равишда аниқ мўлжалга олиб ва шафқатсизлик билан» янчишга даъват этиш такрорланади. «Линь Бяо ва Конфуцийни танқид қилиш ҳаракати»ни кучайтириш «биринчи навбатдаги вазифа» қилиб қўйилган.

Бу чақириқлар шунчаки оддий гаплар эмас. Маочилар режими бошқача фикр юритувчи ва норози бўлган ҳамма кишиларни кенг миқёсда шафқатсизлик билан таъқиб этаётганликлари тўғрисида Хитойдан доимо хабарлар олиниб турибди. Армия, халқ лашкарлари (миньбинлар) ва полиция шу жазо чораларини амалга оширишга жалб этилган.

Маочиларнинг «перманент революция» назарияси ва у билан боғлиқ пролетариат диктатураси шароитида «сиёсий революциялар» (яъни 1966 — 1969 йиллардаги «маданий революция») сингари кампаниялар давом этади, деган назарияси илмий коммунизм назариясига ва жаҳон социализми тажрибасига тамомила хилофдир. Маочиларнинг бу концепцияси ўз моҳияти билан халқ ҳокимиятини ва унинг социализм шароитидаги ғоявий-сиёсий бирлигини инкор қилади, маочиларга мақбул бўлмаган кишиларни жазолашни оқлайди, зўравонлик қилишни эса жамият сиёсий ҳаёти нормасига айлантириб юборади.

(ТАСС).

БУЮК ҒАЛАБАНИНГ 30 ЙИЛЛИГИ ОЛДИДАН

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Леонид Ильич Брежневнинг Қизил байроқли Шимолий флотнинг контр-адмирал В. Фролов командирлик қилаётган сув ости атом кемаси экипажига мактуби барча ҳарбий денгизчилар, ҳамма Совет Қуролли Кучлари жангчилари қалбида чуқур туйғулар уйғотди. Мактубда бундай дейилади: «Улуғ Ватан уруши қатнашчилари, уларнинг жанговар жасорати етишмиш йиллар жангчиларининг кундалик ҳарбий меҳнатида, коммунизм қурувчилари ёш авлодининг ажойиб ишларида давом этаётганлигидан фахрланмоқдалар. Уларнинг қаҳрамонона шон-шуҳрати ва ўлмас ишларига ҳамиша муносиб бўлингиз».

Мухбиримиз В. Гольцев ҳозирги пайтда денгизда жанговар вахтада турган аълочи атом кемаси командири билан алоқа боғлаб, ундан «Известия» газетхонларига кема экипажининг ҳаёти тўғрисида, унинг социалистик мусобақадаги, жанговар ва сиёсий тайёргарликда янги муваффақиятларга эришиш учун курашдаги мажбуриятлари тўғрисида сўзлаб беришни илтимос қилди.

АТОМ КЕМАЛАРИ ВАТАН СОҚЧИЛИГИДА

— Ўртоқ контр-адмирал, «Известия» газетхонлари КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежневнинг Сизнинг экипажингизга мактубини катта қизиқиш билан ўқиб чиқдилар. Ҳозир Сизнинг кемангизда нималар бўлмоқда?

— Бизда ҳозир катта байрам. Леонид Ильичнинг мактуби — қувончли воқеа. Бизнинг экипажимиз учунгина эмас, балки барча ҳарбий денгизчилар учун, шонли Қуролли Кучларимизнинг барча жангчилари учун ҳам қувончлидир. Биз, ҳарбий кишилар, бу мактубни партиямизнинг, КПСС Марказий Комитетининг, шахсан Леонид Ильич Брежневнинг [illegible] жангчиларига ғамхўрлигининг, Ватан ҳимоячилари меҳнатига юксак баҳо беришнинг [illegible] деб биламиз.

Леонид Ильич Брежнев хатимизни олганлиги ва унга жавоб қайтарганлиги тўғрисидаги хабар дарҳол кемамиз экипажига маълум бўлди. Ушбу куни кемада митинг ўтказилди. Унда ҳарбий иш мастери, партия ташкилоти секретарининг ўринбосари капитан-лейтенант А. Ковалев, 1-класс мутахассислар, комсомол аъзолари А. Токарев, А. Зокиров ва экипажимизнинг бошқа аъзолари сўзга чиқдилар. Уларнинг ҳаммаси узоқ муддатли [illegible], ракета ва торпеда отишни аъло бажариш ва атом кемамизни юксак жанговар тайёр ҳолда тутишга ўзларининг катта ҳиссаларини қўшдилар.

Денгизчиларимиз сув ости кемаси денгизчилари тўғрисидаги оталарча ғамхўрлиги учун, барча жангчиларимизнинг жанговар меҳнатига юксак баҳо бергани учун Леонид Ильич Брежневга ўзларининг чуқур миннатдорчилигини изҳор қилдилар. [illegible] партияга ва совет халқига шимолий денгизчилар чуқур фарзандлик миннатдорчилиги изҳор этадилар. Флотимизнинг ҳамма кемаларида, ҳамма қисмларида шимолий денгизчилар азиз Л. И. Брежневнинг мактубини Ватанимиз денгиз чегараларини янада ҳушёр туриб қўриқлашга, жанговар тайёргарликни оширишда янги-янги муваффақиятларга эришишга партия даъвати деб қабул олганликларини мен яхши биламан.

Флотдаги ҳамма кемаларда, қисмларда шахсий состав митинглари ва йиғилишлар бўлиб ўтди. Уларда жангчилар Л. И. Брежневнинг [illegible] мажбуриятлар қабул қилдилар, [illegible] ликни, сиёсий етуклик даражасини тинмай ошириш, совет халқи ва унинг Қуролли Кучларининг шонли жанговар традицияларини кўпайтириш, совет халқининг Улуғ Ватан урушида қозонган ғалабасининг 30 йиллигини муносиб кутиб олиш учун қатъий бел боғлаганликларини изҳор қилдилар.

— Сизнинг кемангиз ўтган йили кўп сузиб юрди, бир неча ҳафталаб сув остида бўлди. Кема муваффақиятлари, унинг энг яхши кишилари тўғрисида гапириб берсангиз.

— Ўтган 1974 йилни жанговар ва сиёсий тайёргарликда юксак кўрсаткичлар билан тугалладик. [illegible] эълон қилинди ва ҳозир жанговар маҳоратни ишонч билан ошириб бормоқда. Мақтовга лойиқ бўлган кишиларга келганда эса, бундайлар кемамизда кўп, уларнинг баъзилари ҳақида гапириб ўтдим. Бошқаларини ҳам айтаман.

Уларнинг ҳаммаси ҳарбий иш мастерлари сифатида танилган. Улар [illegible] Кизил Юлдуз ордени кавалери капитан-лейтенант В. Рязанов (унинг бўлинмаси флотимизда энг яхши бўлинма ҳисобланади), комсомол активисти, [illegible] шон[illegible] ка[illegible] капитан-лейтенант В. Абрамов, ажойиб денгизчиларни етиштирган [illegible] Горшков [illegible] ти ден[illegible] ҳаммаси [illegible] партия[illegible] муҳаббат [illegible] бирлаштириб турибди. Ленин васиятларига чексиз садоқат уларнинг барчаси учун характерлидир.

— Кемангизнинг шонли таржимаи ҳоли бор. 1974 йилда эришилган муваффақиятлар билан фахрланишга ҳақлисиз. Сизнинг сув ости кемангизнинг шахсий состави келажакда социалистик мусобақада қандай марраларни белгиламоқда!

— Биз жанговар тайёргарликни янада ошириш учун, ўқув-жанговар вазифалар ва нормативларни аъло даражада бажариш учун, техника ва қуролларни самарали қўлланиш, уларни намунали сақлаш учун социалистик мусобақани авж олдиришга чақирган Забайкалье жангчиларининг ватанпарварлик ташаббусини флотимизда биринчилар қаторида қўллаб-қувватладик.

КПСС Марказий Комитетининг партияга, совет халқига Мурожаатига жавобан ўз резервларимизни топдик ва мажбуриятларимизни қайта кўриб чиқдик. Леонид Ильич Брежневнинг экипажимизга мактуби бахш этган куч-ғайрат бугунги кунда кемамизда мусобақани бутун ўқишни ташкил этишнинг таъсирчан омилига, олдимизда турган вазифаларни ҳал этишда қудратли кучга айлантириб юборди. Барча шимолий денгизчилар каби биз ҳам Буюк Ғалабанинг 30 йиллиги шарафига жанговар зарбдор вахтага турдик. 1975 йил 9 майгача янада юксакроқ кўрсаткичларга эришиш мажбуриятини олдик. Кеманинг барча жанговар қисмлари ва хизматлари аълочи қисмга айланади, шахсий составнинг 90 проценти жанговар ва сиёсий тайёргарлик аълочиси бўлади, шахсий составнинг 72 проценти 1 ва 2-класс мутахассиси бўлиб етишади. 1975 йил охирига бориб кемамизда ҳарбий иш мастерлари сони уч баробар кўпаяди. Экипажнинг сиёсий етуклиги, унинг жанговар маҳорати, шахсий составнинг махсус ва тактик тайёргарлик даражаси янги, янада юксак поғонага кўтарилади.

1975 йил — беш йилликнинг якунловчи йили, Коммунистик партия XXV съездининг арафасидир. Буларнинг ҳаммаси зиммамизга юксак масъулият юклайди. Леонид Ильич Брежневнинг Ватанга садоқат билан хизмат қилиш ҳақидаги наказини биз шараф билан бажарамиз.

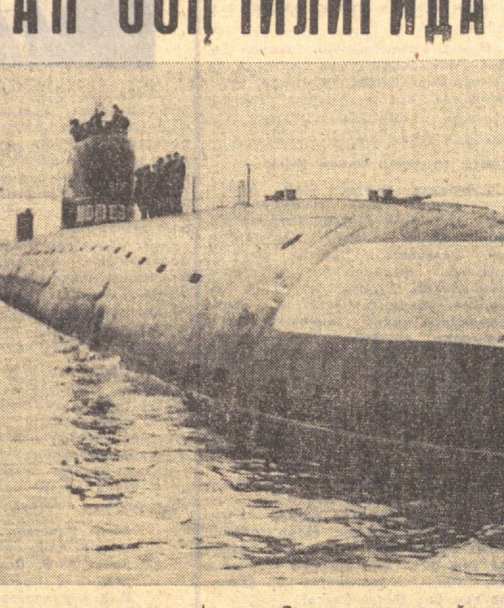

Суратларда: юқорида — сувости атом кемасининг командири, СССР Олий Советининг депутати контр-адмирал В. Фролов. Пастда — сувости кемаси узоқ муддатли сузишдан сўнг ўз базасига қайтмоқда.

(«Известия» 1975 йил, 4 февраль).

АХБОРОТ, ЯНГИЛИКЛАР, ХАБАРЛАР

СУРХОНДАРЁ

МОНТАЖЛАШ БОШЛАНДИ

Ҳозирги пайтда областдаги 80 минг хонадон газлаштирилган. Беш йилликнинг якунловчи йилида аҳоли пунктлари, саноат корхоналари, ишлаб чиқариш объектларини асосан газлаштириш режалари тузиб чиқилди. Сурхон воҳасининг ўзидан топилган табиий газ бойлиги ҳам ишга солинмоқда. Янги газ манбаидан Қумқўрғон шаҳри, Какайди ва Лалмикор посёлкаларидаги мингдан ортиқ хонадон, ўнлаб муассаса ва корхоналар таъминланади. Бундан ташқари область аҳолиси, ҳусусан Термиз ва Денов шаҳарлари меҳнаткашлари қўшни Афғонистондан қардош Тожикистонга етказиб берилаётган табиий газдан манфаатдор бўлади. Шу муносабат билан Термиз ва Денов шаҳарларида «зангори олов»ни қабул қилишга тайёргарлик ишлари қизғин олиб борилялти. Биргина Термиз шаҳрида шу кунга қадар 20 километрдан зиёд газ қувурлари ётқизилиб, монтаждан чиқарилди. Денов шаҳрини табиий газ билан таъминлаш бўйича ҳам лойиҳа-смета ҳужжатлари тузилиб, газ қувурларини ётқизиш ҳамда монтаж қилиш ишлари бошлаб юборилади.

КУКУНСИЗ ЁҚИЛҒИ

Маълумки, кўмир чангидан ёқилғи сифатида фойдаланиш бирмунча қийинчилик туғдиради. Шарғун кўмир конидаги брикет фабрикаси кейинги вақтларгача эритилган битум аралаштирилган кўмир чангидан маҳсулот тайёрлаб берарди. Бу усулда хонадонлар ва дастгоҳлардаги печка трубалари тез орада қора кукундан тўлиб қолар ва ёнилғининг ўзи ҳам анча қимматга тушарди. Яқинда фабрика лабораториясининг ходимлари арзон ва битумсиз брикет тайёрлаш усулини кашф этдилар. Янги маҳсулот асосан кўмир чанги, нашатир спирти ва аммиак қоришмасидан тайёрланади. Янги усул меҳнат унумдорлигини оширибгина қолмай, маҳсулот таннархини ҳам анча арзонлаштирди. Битумсиз брикет харидорлар учун жуда қулайлиги ва кукунсиз ёниши билан маъқул тушмоқда.

ХОНЖИЗА ХАЗИНАСИ

Ҳисор тоғи этакларида ҳазина изловчи геологларнинг посёлкаси жойлашган. Бир неча йил муқаддам бу ерга қазилма бойликлар қидириб келган геологлар яқинда мақсадга эришдилар. Улар ер қаъридан хўжалигимиз учун қимматли ҳисобланган кон бойлиги қидириб топдилар. Энди бу ерда контопарлар шаҳри бунёд этилади. Ер остида яшириниб ётган металл бойликлари кишилар эҳтиёжи учун хизмат қилади. Тўққизинчи беш йилликнинг якунловчи йилида қидириш ишлари тугалланиб, Хонжиза бойлигини қайта ишлайдиган саноат комплексини қуриш ишлари бошлаб юборилди.

«ОЙНАВАНД МАЛИКА»

Бундан ўн йил илгари ташаббускор боғбон, тансиқ мевалар ихлосманди Менгбой Йўлдошев ойнаванд «уйча» ичида бир туп лимон дарахти ўстирганида, унинг бу иши «Ҳазорбоғ» совхози ишчиларига эриш туюлганди. Аммо орадан уч-тўрт йил ўтгач, «Ойнаванд малика» номини олган бу лимон дарахти мевага кирди. Ҳамма иш шундан бошланди. Совхоз маъмурияти боғбоннинг меҳнатини қадрлаб, уни лимонзорлаштириш бригадаси раҳбари этиб тайинлади. Ҳар томонлама ёрдам уюштирилди. Ҳозир совхозда бир гектардан зиёд ерда лимон дарахтлари плёнкалар остида барқ уриб ўсяпти. Энг муҳими шундаки, цитрусли ўсимликлар теплицалардан очиқ майдонга чиқарилиб, плёнкалар остига кўчирилмоқда. Ўсимликлар аста секин маҳаллий шароит ва иқлимга мослашиб бормоқда. Ўтган йили совхоз лимонзоридан 250 минг дона йирик лимон териб олинди. Хўжалик фақат лимонзорнинг ўзидан 60 минг сўмга яқин даромад олди. Шўрчи районидаги Жданов номли, Термиз районидаги «Қизил юлдуз» колхозлари ҳамда Жарқўрғон районидаги «Сурхон», Шеробод районидаги Усмон Юсупов ва Қосим Раҳимов номли совхозларнинг лимонзорларида ҳам мева олина бошланди.

А. ХАЛИЛОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

АХБОРОТ, ЯНГИЛИКЛАР, ХАБАРЛАР

ШАХМАТ

ФИШЕР—КАРПОВ УЧРАШУВИ ОЛДИДАН

Халқаро шахмат федерацияси президентлигига сайланган собиқ жаҳон чемпиони голландиялик математик, профессор Макс Эйве 1971 йили Москвага ташриф буюрган эди. Профессорнинг 40 йиллик дўсти гроссмейстер Сало Флор журналист сифатида ундан баъзи саволларга жавоб беришни илтимос қилганди ўшанда. Саволлардан бири тахминан шундай эди:

— Жаноб президент, жуда бахтли одамсиз-да: чамамда бирорта душманингиз бўлмаса керак-а?

— Ҳа, 70 йиллик умримда душман орттирмаган эдим. Лекин, энди бўладиганга ўхшайди. Кимни назарда тутаётганимни фахмлаётгандирсиз. Бобби Фишер-да!..

Шахмат тахтасида вужудга келувчи воқеаларни олдиндан чамалашда катта тажриба орттирган гроссмейстер ҳаётий ҳодисаларни каромат қилишда ҳам унчалик янглишмаган экан... Келинг, ўша Фишернинг 70 дан ошган президентни тўрт йил мобайнида дунёнинг у бурчагидан бу бурчагига қандай елдириб-югуртираётганига бир назар ташлайлик.

ГАП ДЕГАН БИТТА БЎЛАДИ

1972 йили Исландия пойтахти Рейкьявикда Спасский — Фишер матчини бошлаб олгунга қадар Эйвенинг жони ҳалқумига келди. Америкалик тож даъвогарининг «Ўйнайман», «Ўйнамайман»и ҳатто ватандошларини ҳам жиғибийрон қилди. Уни бутун мамлакат бўйлаб қидиришди, «кетдим» деган самолётидан ҳам топиша олмади. «Матч судьясидан тортиб оддий мухлисларгача уни Рейкьявикда кутиб тоқатлари тоқ бўлди. Белгиланган муддат анча ўтиб кетдиямки, матчдан дарак йўқ... Халқаро федерация президенти оғизда қаттиқ огоҳлантирса-да, амалда америкалик тож даъвогарига нисбатан қатъий чора кўрмади. Матч белгиланганидан 10 кунча кейин бошланди. Фишер иккинчи ўйинга келмади. Жаҳон чемпиони Спасский эса учинчи партияни алоҳида ёпиқ хонада ўйнашга розилик бериб принципсизликка йўл қўйди.

1974 йилнинг бошларида халқаро шахмат федерацияси тузган махсус комиссия 1975 йилги матч шартларини ишлаб чиқиб, федерация бюросига тақдим этди. Голландияда ўтган бюро мажлиси тасдиқлаган регламентга кўра, дастлаб олти ғалабани қўлга киритган томон жаҳон чемпиони бўлади. Роберт Фишер эътироз билдирди. Бу масала халқаро шахмат федерациясининг Ниццада ўтказилган юбилей конгрессида кенг муҳокама қилинди. Конгресс америкалик гроссмейстернинг: «Матч бир томоннинг ўн марта ғалаба қилгунига қадар давом этиши керак». деган таклифини қабул қилган ҳолда ўйинлар сонини чеклашга, 36 тадан оширмасликка қарор қилди. Бинобарин, шу орада томонлардан бири ўнта ютолмаган тақдирда, ҳисобда ким олдинда бўлса, ўша ғолиб деб билинади. Ахир кетма-кетига 36 тадан ҳам кўпроқ ўйинга ким чидай олади?! Фишер биринчидан ўзининг жисмоний жиҳатдан бақувват эканлигига ишонаётган бўлса, иккинчидан амалий ўйинлар билан шуғулланмай қўйганлиги сабабли матч давомида рақибига мослашиш, жангга шайланиб олишни кўзлаб учрашувлар сонини чекламасликни талаб қилаётган кўринади.

Конгресс қароридан жаҳли чиққан чемпионнинг зарда билан ёзилган «бир қулоч» телеграммаси келганда биз ҳам умумжаҳон XXI олимпиадаси ва конгресс ўтаётган ўша Ницца шаҳрида эдик. Ҳисоб 9:9 бўлгудек бўлса чемпион ўз унвонини сақлаб қолади дейиш билан Фишер: «Рақибим зўр бўлса бунга йўл қўймай, мени 10:8 ҳисобида ютиб олсин» деган маънони чиқарганлиги аён. Ницца кўргазмалар саройига тўпланган 74 мамлакат вакиллари ю мухлисларнинг аксарияти: «Ўз фойдасига жинни»лик ҳам эви биланда, деб Фишерни қоралашди. Конгресс унинг телеграммасига «..ФИДЕ чемпионлигидан воз кечаман деган гапларингизни қайтариб олинг» деб жавоб қилди. Лекин Фишердек ноёб талантнинг шахмат майдонидан ўзини олиб қочиши мухлислар учун номақбул эканлиги таъкидланди.

Мана орадан ярим йил ўтдиямки, чемпиондан дарак йўқ. Аммо, ўзи қолиб бошқалар ташвишга тушиб турибди. Ўтган йил охирларида Малайзияда мажлис қурган федерация бюроси яна ўша масалани ўртага ташлади. Ахир конгресс тасдиқлаган ҳужжатни ҳеч ким ўзгартира олмайди-ку! Шундай бўлса-да, президентнинг Фишерга нисбатан кўнгли бўшлигидан фойдаланиб, яна бир бор унинг қўйнига қўл солиб кўришди. Совет делегациясининг қатъиятлиги конгресс тасдиқлаган регламентнинг бузилишига йўл қўймади. Карпов — Корчной финал матчининг Москвада ўтказилган тантанали ёпилиши маросимида Макс Эйве ҳам иштирок этди.

Яқинда чет эл матбуотида халқаро шахмат федерациясининг навбатдан ташқари конгрессини чақириш борасида уринишлар бўлаётгани ҳақида хабарлар пайдо бўла бошлади. Фишер — Карпов матчи шартларини ўзгартиришни кўзда тутувчи конгресс чақиришга ҳеч қандай асос йўқ. СССР шахмат федерацияси яқинда билдирган баёнотда чунончи, «...Бунинг учун қандай баҳоналар қидириб топилмасин, унинг замирида томонларнинг бирига ён босиш назарда тутилар экан, бу ҳол ҳалол спорт кураши принципларига тамомила хилофдир», — деб уқдирилди. Гап битта. А. Карпов матчга тайёргарлик кўришни бошлади.

* * *

Шу йил 1 июнда бошланадиган тож учун курашни қайси шаҳарда ўтказишни танлаш муддати 3 февраль куни тугади. ФИДЕ вакилининг маълумотига қараганда АҚШ шахмат федерацияси хабар бериб, Фишер матч ўтказиш учун Манила (Филиппин) шаҳрини лозим кўрганлигини билдирган. Анатолий Карпов эса, Италиянинг Милан шаҳрини танлади. Аммо, ФИДЕ вакили Фишернинг бу таклифини расмий равишда қабул қилиб бўлмайди, деб таъкидлади. Чунки Карпов қоидага кўра заявкага имзо чекди, Фишер эса йўқ. Ҳужжат АҚШ шахмат федерациясининг бошқарувчи директори томонидан тузиб қўя қолинган.

Фишер—Карпов матчининг қаерда ўтишлиги масаласида ФИДЕ 17 февралда қатъий қарорга келади.

М. МУҲИДДИНОВ,
«Совет Ўзбекистони» шарҳловчиси.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ЛОЙИҲА ТАШКИЛОТЛАРИ РАҲБАРЛАРИ, КОЛХОЗ РАИСЛАРИ, СОВХОЗ ДИРЕКТОРЛАРИ ВА ИШЛАРНИ БАЖАРУВЧИЛАР ДИҚҚАТИГА!

4-ИТТИФОҚДОШ МАГИСТРАЛ АЛОҚАЛАРИ ВА ТЕЛЕВИДЕНИЕ ТАРМОҒИ (ТУСМ-4 СМС-10)

ТОШКЕНТ ШАҲРИДА ВА РЕСПУБЛИКАНИНГ БИР ҚАНЧА ЖОЙЛАРИДА МУҲИМ ШАҲАРЛАРАРО АЛОҚА КАБЕЛИ ЁТҚИЗИЛИБ ИШГА ТУШИРИЛГАНЛИГИНИ

Б И Л Д И Р А Д И

СССР Министрлар Советининг 1969 йил 22 июлда тасдиқлаган 567 номерли «Алоқа линияларини муҳофаза қилиш қоидалари»га биноан кабель муҳофазаси зонасида ёки унга яқин жойда ерларни текислаш, чуқурлар қазиш, ер ости бойликларини қидириш ёки ер қатламларини ўрганиш мақсади билан қудуқ ва ҳавза қазиш, граждан иншоотлари қурилиши билан боғлиқ бўлган ҳамма ишларни албатта кабел хизмати билан келишилган ҳолда, зарур бўлган тақдирда, кабел хизмати вакилларини чақириб амалга ошириш лозим.

Бу қоидаларга риоя қилмаганлик натижасида шаҳарлараро алоқа кабели бузилган тақдирда, қоидаларни бузган шахслар жиноий жавобгарликка тортиладилар ва давлатга етказилган зиён ундириб олинади.

Қазиш ишларини бажариш учун меҳнаткашлар депутатлари шаҳар ва район советларининг архитекторларидан рухсат олиш керак.

Жойлардаги кабел трассалари темир-бетон столбалари ва кабел участкасининг телефон номерлари, ҳамда адреслари ёзилган огоҳлантирувчи белгилар ўрнатилган.

КАБЕЛ МУҲОФАЗАСИ ЗОНАСИДА ЁКИ УНИНГ ЯҚИНИДА ЕР ИШЛАРИНИ БАЖАРИШ БИЛАН БОҒЛИҚ МАСАЛАЛАРНИ ҲАЛ ҚИЛИШ УЧУН ҚУЙИДАГИ АДРЕСЛАРГА МУРОЖААТ ҚИЛИНГ:

4-ИТТИФОҚДОШ МАГИСТРАЛ АЛОҚАЛАРИ ВА ТЕЛЕВИДЕНИЕ ТЕХНИКА ТАРМОҒИ — Тошкент-152. «Чилонзор» массиви, В-22 квартал, 11-уй. Телефонлар: 76-36-37; 76-36-31;

Тошкент шаҳар, Ўзбекистон кўчаси, 143 «а»-уй. 10-кабел участкаси. Телефонлар: 44-14-65; 44-36-79.;

Тошкент область, Тўйтепа шаҳри, Ҳамза кўчаси, 13-уй. 2-Кабел участкаси. Телефон: 21-306.

Тошкент область, Чиноз район, «Пахта» посёлкаси, Ленинградская кўчаси, 30-уй. 20-Кабел участкаси.

ЕР ИШЛАРИНИ КЕЛИШИЛГАН ҲОЛДА БАЖАРИНГ.

ЁДДА ТУТИНГ! ШИКАСТЛАНГАН МАГИСТРАЛ АЛОҚА КАБЕЛИ ДАВЛАТГА КАТТА ЗИЁН КЕЛТИРИШ БИЛАН БИРГА, ИШЛАЁТГАНЛАР УЧУН ЖУДА ХАТАРЛИДИР.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 10.00 — МОСКВА. 18.15 — ТОШКЕНТ. 18.25 — Ўқувчилар учун кўрсатув. 19.00 — Беруний мукофоти лауреатлари. 19.30 — **«Ахборот».** 19.45 — Миллионлар ленинча университети (Москва). 20.15 — Сув ресурсларидан рационал фойдаланайлик. 20.45 — Ўн минут музика. 20.55 — «Ахборот». 21.15 — Концерт. 22.00 — **«Вақт».** 22.30— **Хоккей: ЦСКА — «Химик».** ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 11.25 — ТОШКЕНТ. 11.30 — Қўғирчоқ фильм. 12.00— **Таня ва икки мушкетер** (бадиий фильм). 18.15 — МОСКВА. 18.45 — Қувноқ ноталар. 19.00 — Янгиликлар. 19.15 — Концерт. 19.45 — Беш йилликнинг якунловчи йили (Тошкент). 20.15 — Концерт. 21.10 — **Меҳмонлар йўлга чиққанда.** 22.00 — ТОШКЕНТ. 22.30 — **Қотилликда айбланадилар** (бадиий фильм). УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 19.25 — ТОШКЕНТ. 19.30 — Телефильм. 20.00 — Тошкент янгиликлари. 20.15 — Концерт. 21.15 — **Ажал сиртмоғида** (бадиий фильм)

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 6/II да **Мангулик**, 7/II да **Дон Карлос**, 8/II да **Дилором.**

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 6/II да **Олтин девор**, 7/II да **Қароқчилар**, 8/II да **Чақмоқ.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 6/II да **Олифта**, 7/II да **Хонума хоним**, 8/II да **Туркман қизи.**

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 6, 8/II да **Биринчи бўса** (18.00).

КИНО

Қойилмақом — «ЎЗБЕКИСТОН», «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ», НАВОИЙ номли, САНЪАТ САРОЙИ, «ЧАЙКА», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «ВОСТОК», «МОСКВА», «НУКУС» (кундуз ва кечқурун), «ҚОЗОҒИСТОН», «ДРУЖБА» (тоқ соатларда).

Хайр, фирьавинлар! — «ДРУЖБА» (жуфт соатларда).

«УЗСЕЛЬТРАНССПЕЦСТРОЙ» трестининг 20-ИХТИСОСЛАШТИРИЛГАН МЕХАНИЗАЦИЯЛАШГАН КЎЧМА КОЛОННАСИГА

катта иш юритувчилар, иш юритувчилар, ташқи канализация ва водопровод тармоқлари бўйича усталар, Э-602, Э-652, С-153 экскаваторларида ишлаш учун машинистлар, Тошкент область объектларида ишлаш учун слесарь-сантехниклар

КЕРАК

Ишга қабул қилинганлар бир йил давомида турар-жой билан таъминланадилар.

Мурожаат учун адрес: Тошкент область, Эркин посёлкаси (16, 122, 131-автобуслар).

ТОШКЕНТ ТЎҚИМАЧИЛИК ВА ЕНГИЛ САНОАТ ИНСТИТУТИ **вакант вазифаларга**

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

кафедра доцентлари: меҳнат муҳофазаси, назарий химия, пахтага дастлабки ишлов бериш, фалсафа, пахтани йигириш, чарм буюмлари технологияси, материаллар қаршилиги, ишлаб чиқаришни ташкил қилиш ва планлаштириш;

кафедра катта ўқитувчилари: трикотаж ишлаб чиқариш технологияси, физика, химия (Наманган), ўқув-консультация пунктида ишлаш учун).

Конкурс муддати — эълон чиққан кундан бошлаб бир ой.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, ГСП, Горбунов кўчаси, 5-уй.

●

Тошкент трамвай-троллейбус бошқармасининг

1-ТРАМВАЙ ДЕПОСИ

ТРАМВАЙ ҲАЙДОВЧИЛАРИНИ ТАЙЁРЛАЙДИГАН

5 ОЙЛИК КУРСЛАРГА

ЙИГИТ-ҚИЗЛАРНИ ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

КУРСЛАРГА 8—10-синф ҳажмида маълумотли, 18 ва ундан катта ёшдаги йигит-қизлар қабул қилинади.

Ёлғиз йигит-қизлар шаҳарга прописка қилинадилар ва депо ёнидан ётоқхона билан таъминланадилар.

ЎҚИШ ДАВРИДА — ойига 60 сўм стипендия, форма кийими ва шаҳар электротранспортида бепул юриш имтиёзи берилади.

МАШҒУЛОТЛАР — 15 февраль ва 15 апрелда бошланади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Гайдар проезди, 50-уй, кадрлар бўлими (12-трамвайнинг «2-Сарикульская» кўчаси» бекати).

Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг ҳунар-техника таълими бўйича Давлат комитети коллективи Давлат комитети раисининг биринчи ўринбосари

Георгий Георгиевич СВЕТЛЕНКОнинг

вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қилади.

Ўзбекистон телевидениеси коллективи музика эшиттиришлари бош редакциясининг редактори

Жалолиддин НАЖМИДДИНОВнинг

вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдиради ва марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қилади.

Тошкент халқ хўжалиги институти ректорати, партия ва жамоат ташкилотлари институтнинг партия тарихи кафедраси мудири, тарих фанлари доктори, профессор М. М. Мусаевга онаси

Ҳажалхон ҲОШИМОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қиладилар.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

БИЗНИНГ АДРЕС 700.000. ГСП, Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, № 26 * ТЕЛЕФОНЛАР

Коммутатор — 330249 дан 330258 гача. Эълонлар — 338142.

Р. 01207. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64583. Б. — 31.